

832

210.

446

749

223

B 8

X

WONDERLAND

Vertellingen door M. E. BELPAIRE en HILDA RAM
EERSTE DEEL

Pentteekeningen van FELIX TIMMERMANS.

AFBEELDING IN KLEUR
PICTURE IN COLOR

P32

D20

WONDERLAND

10-0 k

WONDERLAND

VERTELLINGEN

door

M. E. BELPAIRE & HILDA RAM

met pentteekeningen van

FELIX TIMMERMANS.

EERSTE DEEL.

Derde druk.

N. V. « *Leeslust* ». — Antwerpen.

P 172 709 660

B1000 898 3404

Informatiecentrum Jeugdlektuur
Gemeente Bibliotheek Rotterdam

Ter nagedachtenis

van

MARIA BELPAIRE

*geboren te Antwerpen, den 26 Maart 1884,
aldaar overleden, den 26 Maart 1894.*

De wolf klopt op de deur van de geitkens.

De Wolf en de zeven Geitkens.

DAAR was eens eene oude geit, die zeven geitkens had, en ze zag ze zoo gaarne als enkel eene moeder hare kinderen kan gaarne zien. Eens wilde zij in 't bosch gaan voeder halen; ze riep dan de zeven bijeen en zei: — « Lieve kinderen, ik ga in 't bosch; weest op uwe hoede voor den wolf. Als hij binnen geraakt, zal hij u met huid en haar opvreten. De deugniet verkleedt hem dikwijls, maar aan zijne grove stem en zwarte pooten kunt gij hem herkennen. » — De geitkens zegden: — « Lieve moeder, wij zullen heel voorzichtig zijn; gij kunt gerust gaan. » De oude blaatte en ging door.

Het duurde niet lang, of iemand klopte aan de deur en riep: — « Doet open, lieve kinderen, uwe moeder is daar en heeft voor u iets mee gebracht. » Maar de geitkens hoorden aan de grove stem, dat

het de leelijke wolf was, en ze riepen : — « We doen niet open. Gij zijt onze moeder niet; onze moeder heeft eene fijne, lieve stem, en uwe stem is grof. Gij zijt de wolf. » Toen liep de wolf naar eenen leunder en kocht een groot stuk krijt; dat at hij op om zijne stem fijn te maken. Hij kwam dan terug, klopte aan de deur en riep : — « Doet open, lieve kinderen, uwe moeder is daar en heeft voor ieder van u iets meegebracht. » Maar de wolf had zijnen zwarten poot op het venster gelegd, en als de kinderen dat zagen, riepen zij : — « Wij doen niet open. Onze moeder heeft zoo geen zwarten poot gelijk gij. Gij zijt de wolf. » Toen liep de wolf bij den bakker en zegde : — « Ik heb mijnen poot gestooten; doe er wat deeg op. » En als de bakker hem den poot bestreken had, liep hij naar den molenaar en zei : — « Strooi wat witte bloem op mijnen poot. » De molenaar dacht : — « Die wil iemand bedriegen, » en weigerde; maar de wolf sprak : — « Als gij het niet doet, vreet ik u op. » Toen werd de molenaar bang en maakte hem den poot wit. Ja, zóó zijn de menschen !....

Nu ging de deugniet voor de derde maal naar het huis der geitkens, klopte aan de deur en sprak : — « Doet open, kinderen, uwe moeder is terug gekomen en heeft voor ieder van u iets uit het bosch meegebracht. » De geitkens riepen : — « Toon eerst uwen poot, dat we weten of ge ons lief moe-

derken zijt. » Dan legde de wolf zijnen poot op het venster, en als ze zagen dat die wit was, dachten zij dat het hunne moeder was, en deden de deur open. Maar wie binnen kwam, was de wolf. Zij verschoten en wilden weg kruipen. Het eene sprong onder de tafel, het tweede in 't bed, het derde in den oven, het vierde in de keuken, het vijfde in de schapraai, het zesde onder de waschtob en het zevende in de horlogekast. Maar de wolf vond ze allen en maakte er kort spel mee : hij slokte ze allen op, en het eene na het andere, zoo razend was hij; alleen het kleinste in de horlogekast kon hij niet vinden. En als hij zijne vraatzucht voldaan had, waggelde hij verder, legde zich buiten op de groene wei, onder eenen boom en begon te slapen.

Niet lang daarna, kwam de oude geit uit het bosch terug. Ach! wat zag ze dan voor hare oogen! De huisdeur stond wagenwijd open : tafel, stoelen, banken waren omgeworpen, de waschtob lag in stukken, deksels en kussens lagen van het bed getrokken. Ze zocht naar hare kinderen, maar kon ze nergens vinden. Ze riep 't een na 't ander bij hunnen naam, maar niemand antwoordde. Eindelijk als zij aan 't jongste kwam, riep een fijn stemmeken : — « Lieve moeder, ik zit in de horlogekast. » Zij haalde het er uit en 't vertelde hoe de leelijke wolf gekomen was en al de anderen had opgeslokt. Ge

kunt denken, hoe de arme moeder om hare kinderen te werk ging.

Eindelijk ging zij vol verdriet uit, en het jongste geitje liep mee, en als zij op de wei kwam, lag daar de wolf onder den boom te snorken, dat de takken er van beefden. Ze bezag hem van alle kanten, en bemerkte dat er iets in zijnen opgevulden buik bewoog en verroerde. — « Och arme ! » dacht zij, « zouden mijne kinderen, die hij voor zijn avondmaal verorberd heeft, nog in leven zijn ? » — Toen moest het geitje naar huis loopen om de schaar, en naalden en garen ; en als het terug kwam, sneed zij den buik van het monster open. Met den eersten knip, stak al een geitje zijn kop er uit en als ze voort knipte, sprongen ze er alle zes uit, een voor een, en ze hadden zelfs geen schrammeken, zoo gulzig had de wolf ze binnen geslokt. Dat was eene vreugde ! De geitkens vlogen rond den hals der moeder, en dansten en sprongen lijk kermiszottekens. Maar de oude zei : — « Haalt eens dikke kasseien ; daarmee zullen wij het schelmsche dier vullen, terwijl het nog slaapt. » De zeven geitkens gingen kasseien halen zoo gauw zij konden en staken er zooveel mogelijk in den buik. Dan naaide de oude den buik weer toe, rap, rap, dat hij niets gewaar wierd en zelf niet verroerde.

Als de wolf uitgeslapen was, stond hij op zijne pooten, en daar hij zoo grooten dorst had, wilde hij

naar het water gaan drinken. Maar met het gaan begonnen de kasseien in zijnen buik te rollen en te rammelen, en hij riep :

« Wat rommelt en trommelt

Daar in mijnen buik ?

Ik meende geitkens te eten

Maar ik heb kasseien gevreten ! »

En als hij aan 't water kwam en bukken wilde om te drinken, trok het gewicht van de steenen hem naar omlaag ; hij plompte in 't water en verdronk. En als de zeven geitkens dat zagen, kwamen zij aangelooopen, al roepende : — « De wolf is dood ! De wolf is dood ! » — en van blijdschap dansten zij op den oever met hunne moeder.

GRIMM.

De Standvastige Tinsoldaat.

DAAR waren eens vijf-en-twintig tinnen soldaten, allen gebroeders, want zij waren allen kinderen van eenen ouden tinnen lepel. Wat waren zij schoon, hun geweer in den arm, hun hoofd recht omhoog, hun uniform rood en blauw ! Het eerste dat zij hoorden op deze wereld, als 't deksel van de doos werd genomen, waarin zij lagen, was het woord : « Tinsoldaat ! » dat een jongskén riep, al klappend in de handen. Hij had ze gekregen omdat het zijn verjaardag was, en hij schikte ze in rang op de tafel. Al die soldaten geleken heel en gansch op elkander, slechts één onder hen was een weinig verschillend ; hij had maar één been, want hij was de laatste gegoten geweest en daar was niet genoeg tin meer voor hem. Doch hij stond even vast op zijn een been als de anderen op twee. En juist deze was het, die beroemd werd.

Op de tafel, waar zij gezet werden, stonden

allerlei speeldingen ; maar wat meest in 't oog viel, was een schoon papieren kasteel. Door de kleine vensters kon men binnen in de zaal zien. Buiten stonden kleine boomen rond een spiegel, die een vijver moest verbeelden. Wassen zwaantjes zwommen daarop en spiegelden zich. Dat was alles zeer lief, maar het liefste van al was toch een klein juffrouwken, dat in de opene kasteelpoort stond. Het was ook uit papier gesneden, maar het had eenen rok aan van het fijnste gaas, en voor sluier een klein, smal, blauw bandeken over de schouders. Die sluier was vast gemaakt met eene schitterende ster van klatergoud, zoo groot als heel haar gezicht. De kleine juffrouw strekte haar beide armen uit, want zij was eene danseres, en zij hief haar een been zoo hoog in de lucht, dat de Tinsoldaat niet wist waar het was, en zich verbeeldde dat zij maar één been had, gelijk hij.

« Dat zou eene vrouw voor mij zijn ! » dacht hij, « maar ze is te ver boven mij ; zij woont in een kasteel, en ik in eene doos, en dan nog met vijf-en-twintigen ; dat is geene woonst voor haar ! Doch ik moet toch kennis met haar maken. » En daarop legde hij zich, zoo lang hij was, achter eene snuifdoos, die op de tafel stond. Daar kon hij goed zien naar de kleine, fijne dame, die altijd op een been bleef staan, zonder haar evenwicht te verliezen.

Toen het avond werd, kwamen al de andere

tinnen soldaten terug in hunne doos en de menschen in huis gingen slapen. Nu begon het speelgoed ondereen te spelen. Eerst was het bezoeken brengen en ontvangen, dan oorlog voeren en daarna bal houden, enz. De tinnen soldaten rammelden in de doos, want ze wilden meê doen, maar zij konden het scheel niet oplichten. De notenkraker maakte tuimelaren, en de griffel kribbelde krabbelde op de schalie. Dat was nu een leven! De kanarievogel werd wakker en begon meê te spreken, en nog al op rijm. De twee eenigsten, die van plaats niet veranderden, waren de Tinsoldaat en het dansereske. Zij hield zich nog altijd recht op hare teenen en strekte beide armen uiteen; hij bleef even standvastig staan op zijn een been; zijne oogen waren geen oogenblik van haar afgewend.

Nu sloeg het « klokke twaalf » en « kladsch » ! daar sprong het scheel van de snuifdoos. Tabak was er niet in, neen, maar een klein zwart kaboutermanneken, zoo een soort van kunstspel !

« Tinsoldaat ! » zegde 't kaboutermanneken, « zie naar uw eigen ! »

Maar de soldaat deed of hij het niet en hoorde, « He wel ! wacht dan maar tot morgen, » zegde de kabouter.

Als het nu morgen werd, en de kinderen opstonden, werd de soldaat op het venster gezet, en of het nu de kabouter was of de trekwind, met

eenen vloog het venster open, en de soldaat viel van de derde verdieping op de kasseien. Dat was nu eene reis ! Hij stak met zijn been in de lucht en bleef staan op zijne schako met de bajonet tusschen de kasseien.

De meid en het jongensken kwamen beneden om te zoeken ; maar ofschoon zij hem bijna plat traptten, zagen zij hem toch niet. Had de tinsoldaat geroepen : « Hier ben ik ! » dan hadden zij hem gemakkelijk ontdekt ; maar hij vond dat niet deftig luid op te roepen, daar hij in uniform was.

Nu begon het te regenen. De druppelen vielen en bleven vallen. Het werd eene ware vlaag. Als die voorbij was, kwamen er twee straatjongens.

« Zie eens ! » zegde de eene, « daar ligt een tinnen soldaat ! Die zullen we eens doen varen ! »

En nu maakten zij een bootje van eene gazet, zetten den soldaat midden erin, en lieten hem het riool afvaren. De twee jongens liepen er naast en klaptten in de handen ! Lieven tijd ! wat een gegolf was dat in dat riool, en welken stroom ! Ja, het had ook plassen geregend ! Het papieren bootje wipte op en neer, het draaide en zwaaide rond, zoo dat Tinsoldaat eene draaienis kreeg, maar hij bleef standvastig, veranderde niet van gelaat, zag recht voor zich uit en hield zijn geweer in den arm.

Op eenen keer schoot het bootje omneêr onder eene lange rioolplank. Daar was het wel zoo donker als in zijne doos.

« Waar zal ik nu aankomen ? » dacht hij, « ja, ja, dat is 't kaboutermanneken zijn schuld ! Ach ! zoo het kleine juffrouwken maar hier bij mij in 't bootje zat, dan mocht het nog wel eens zoo donker zijn als nu ! »

Op het zelfde oogenblik kwam er eene groote waterrat, die onder de rioolplank woonde.

« Hebt gij een pas ? » vroeg de rat, « Hier met uw pas ! »

Maar de Tinsoldaat zweeg stil en klampte zijn geweer nog vaster. Het bootje vaarde verder en de rat liep er achter. Oei ! hoe zij op de tanden knarste en tot de stokskens en strooikens riep :

« Stop hem ! stop hem ! hij heeft geen tol betaald ! Hij heeft geen pas getoond ! »

Maar de stroom werd sterker en sterker ; de Tinsoldaat werd reeds den klaren dag gewaar, aan het einde der plank ; maar hij hoorde ook een bruischend geluid, dat genoeg was om eenen dapperen man bang te maken. Denk eens na ! Het riool stortte, waar de plank eindigde, in een diepe gracht, 't welk voor hem zoo gevaarlijk was als voor ons het afvaren van eenen grooten waterval.

Nu was hij er alreeds zoo dicht bij, dat hij niet meer kon stilhouden. Het bootje werd meegesleept ; de arme Tinsoldaat hield zich zoo stijf als hij kon. Niemand had kunnen zeggen dat hij zelfs zijn mond vertrok. Het bootje draaide driemaal rond, en was

vol water tot aan den rand ; het ging zinken. De soldaat had water tot aan zijnen hals, en dieper en dieper zonk het bootje ; het papier ging meer en meer uiteen ; nu sloeg het water over den soldaat zijn hoofd. — Dan dacht hij op de kleine, lieve danseres, die hij nimmermeer zoude zien ; in eens klonk in den soldaat zijn oor :

« Varen ! varen ! krijgsman,
Sterven zult gij toch ! »

Nu ging 't papier geheel uiteen, en de soldaat stortte naar beneden — maar op hetzelfde oogenblik werd hij door eenen grooten visch opgeslokt.

Ei ! hoe donker het daarbinnen was ! Nog donkerder dan onder de rioolplank, en smal ! Maar de Tinsoldaat was standvastig, en lag zoolang hij was, met 't geweer in zijnen arm.

De visch zwom rond ; hij maakte allerlei kromme sprongen. Eindelijk hield hij gansch stil ; en 't was of er een lichtstraal door hem schoot. Dan werd het volle licht, en iemand riep luid : « Een tinnen soldaat ! » De visch was gevangen geworden, op de markt gebracht, gekocht en in de keuken besteld, waar de meid hem open sneed met een groot mes. Zij nam met hare twee vingers den soldaat midden om 't lijf, en droeg hem in de kamer, waar allen den beroemden man wilden zien, die gereisd had in den buik van eenen visch. Maar de Tinsoldaat was in 't geheel niet fier. Zij zetten hem op de

tafel en, — hoe aardig het toch in de wereld gaat ! — de Tinsoldaat bevond zich in dezelfde kamer, waar hij vroeger was geweest. Hij zag dezelfde kinderen en de speeldingen stonden op de tafel ; ook het schoone kasteel met de lieve, kleine danseres. Zij hield zich nog op het eene been staande en stak het andere hoog in de lucht ; zij ook was standvastig. Dat trof den Tinsoldaat ; hij was gereed tinnen tranen te storten, maar dat paste niet. Hij bezag haar en zij bezag hem, maar zij spraken geen woord.

Op hetzelfde oogenblik, nam een der kleine jongens den soldaat en wierp hem in 't vuur, zonder de minste reden. 't Was vast de kabouter in de doos, die daar schuld van was.

De Tinsoldaat stond gansch verlicht en voelde eene hitte, die verschrikkelijk was ; maar of die kwam van het eigenlijke vuur of van het vuur der liefde, dat wist hij niet. Hij had alle kleur verloren ; kwam dat van de reis, of van 't verdriet, dat kan niemand zeggen. Hij bezag de kleine juffrouw, zij bezag hem, en hij voelde, dat hij wegsmolt, maar nog stond hij standvastig met het geweer in den arm. Eene deur ging open ; de wind nam de danseres op en zij vloog gelijk eene sylphide in het vuur, naar den soldaat, schoot in vlam en was verdwenen. Nu smolt de Tinsoldaat tot een klompken, en als de meid 's anderendaags

de asschen uitnam, vond zij hem in de gedaante van een klein tinnen hartje. Van 't danseresken daarentegen, bleef er maar een pekzwart verbrand schilfertje.

ANDERSEN.

Doornroosje.

IN den goeden ouden tijd, leefden er een koning en eene koningin. Dagelijks zegden ze : « Och ! dat wij toch eens een kindeken hadden ! » maar toch kregen zij er geen. Op zekeren dag, dat de koningin in het bad was, sprong er een vorsch uit het water aan land, en zeide : — « Koningin, uw wensch is vervuld : vooraleer het jaar uit is, zult gij eene dochter bekomen. » Gelijk de vorsch voorzegd had, gebeurde het ook, en de koningin bracht ter wereld een meisje, zóó schoon, dat de koning van vreugde niet meer wist wat doen, en een groot feest bestelde. Niet alleen de verwanten, vrienden en kennissen werden daartoe uitgenoodigd, maar ook de tooveressen, opdat zij het kind genegen zouden zijn.

Van die tooveressen, waren er dertien in het land, maar dewijl de koning maar twaalf gouden telloren bezat, waar zij uit eten konden, moest men er eene weglaten. Het feest was prachtig en

als het over was, bedeeden de tooveressen het kind met hunne wondergaven, de eene met deugd, de andere met schoonheid, de derde met rijkdom, en zoo met alles wat men op de wereld wenschen kan. Toen elf van hen hunne tooverspreuk gedaan hadden, kwam plotseling de dertiende binnen. Zij wilde zich wreken, omdat men haar niet uitgenoodigd had en, zonder iemand te groeten of te bezien, riep zij uit met luider stemme : — « De koningsdochter zal zich op haar vijftiende jaar met eene spil steken en dood nederzinken. » — En zonder een woord meer te spreken, keerde zij zich om en verliet de zaal. Allen stonden verstomd, maar de twaalfde, die haren wensch nog niet gesproken had, trad te voorschijn, en daar zij de kwade spreuk niet vernietigen kon, maar ze slechts verzachten, zeide zij : « Het zal toch de dood niet zijn, waarin de koningsdochter zal vallen, maar eenen diepen slaap, die honderd jaren zal duren. »

De koning, die zijn geliefd kind voor zulk groot ongeluk wilde bewaren, zond bevel uit van al de spullen in het gansche rijk te verbranden. Het meisje ondertusschen groeide op en al de wenschen der tooveressen werden in haar vervuld, want zij was zoo schoon, zoo zedig, zoo vriendelijk en verstandig, dat, allen die ze zagen, ze lief kregen. Het gebeurde, dat op den dag dat zij vijftien jaar wierd, de koning en de koningin niet te huis waren, en dat het

gansch alleen op het kasteel achterbleef. Zij ging dan alle plaatsen rond, door kamers en gangen, gelijk zij wilde, en kwam eindelijk aan eenen ouden toren. Zij beklom den engen wenteltrap en kwam voor eene kleine deur. In het slot stak een verroeste sleutel en, als zij dien omdraaide, sprong de deur open. Dan zag zij daar in een klein kamerken een oud vrouwken met eene spil, die vlijtig aan 't spinnen was. — « Goeden dag, oud moederken, » sprak de koningsdochter, « wat doet gij daar ? » — « Ik spin, » zegde het ouken en knikte met den kop. — « Wat is dat voor een ding, dat zoo lustig rondspringt ? » vroeg het meisje, nam de spil en wilde ook spinnen. Maar nauwelijks had ze de spil genomen of de tooverspreuk kreeg hare vervulling en zij stak zich in den vinger.

Op het oogenblik dat zij den steek kreeg, viel zij op een bed neer, dat daar stond, en bleef liggen in eenen diepen slaap. En deze slaap verspreidde zich over het gansche kasteel : de koning en de koningin, die juist naar huis kwamen en in de zaal getreden waren, zonken neder en sliepen ook en het gansche hof met hen. Alles begon te slapen, de paarden in den stal, de honden in de hokken, de duiven op het dak, de vliegen aan den muur ; ja, tot het vuur zelfs dat flikkerde in den heerd, werd eensklaps stil en sliep in, en het gebraad scheidde uit met kissen, en de kok, die den keu-

kenjongen bij de haren had, omdat hij iets verzuimd had, liet hem los en sliep. En de wind ging liggen, en op de boomen vóór het kasteel, bewoog geen bladje meer.

En rondom het slot, begon eene doornenhegge te groeien, die elk jaar hooger werd en eindelijk het gansche kasteel omsloot en het overgroeide, zoodat er niets meer van te zien en was, zelfs niet het vaantje op 't dak. In de streek intusschen verspreidde zich de sprook van het schoone slapende Doornroosje, — zoo noemde men de koningsdochter — zoodat van tijd tot tijd er koningszonen kwamen, die door de doornenhegge dringen wilden. Maar het was vergeefsche moeite ; de doornen, als hadden zij handen, hielden vast in elkander, en de jongelingen bleven er in hangen, konden niet losgeraken en stierven eenen jammerlijken dood.

Na lange, lange jaren, kwam weder een koningszoon in het land en hoorde eenen ouden man van de doornenhegge vertellen : hoe daarachter een kasteel stond, waarin eene wonderschoone koningsdochter, met name Doornroosje, sedert honderd jaren sliep en met haar de koning, de koningin en het gansche koningshof. Hij had van zijnen grootvader gehoord, dat vele koningszonen reeds gekomen waren en getracht hadden door de doornen te dringen, maar zij waren er in blijven hangen en eenen jammerlijken dood gestorven. Toen zegde de jongeling :

— «Ik ben niet bang; ik wil daar naartoe gaan en het schoone Doornroosje zien. » — De brave oude raadde het hem af, maar hij luisterde naar zijne woorden niet.

Nu waren juist de honderd jaren vervlogen, en de dag was gekomen, dat Doornroosje zou ontwaken. Als de koningszoon de hegge naderde, waren het niets meer dan loutere groote, schoone bloemen; die gingen van zelf uiteen en lieten hem ongehinderd door: en achter hem gingen zij weer als eene haag toe. In 't voorhof van 't kasteel, zag hij de paarden en gevlekte jachthonden liggen te slapen: op het dak, zaten de duifkens en hadden hun kopken onder hunnen vleugel gesteken. En als hij in huis kwam, sliepen de vliegen aan den wand, de kok in de keuken hield nog de hand gereed om den jongen aan te pakken en de meid zat vóór het zwart kieken dat geplukt moest worden. Dan ging hij verder en zag in de zaal het gansche hof in slaap liggen, en boven op den troon lagen de koning en de koningin. Dan ging hij nog wijder, en alles was zoo stil, dat men zijnen adem bijna hooren kon; en eindelijk kwam hij aan den toren en opende de deur van het kleine kamerken, waar Doornroosje sliep. Daar lag ze en ze was zoo schoon, dat hij zijne oogen niet kon afwenden; ook kon hij zich niet weerhouden, bukte neer en gaf ze eenen kus. Nauwelijks had ze den kus ontvangen, of Doornroosje opende

hare oogen, ontwaakte en bezag hem met vriendelijken blik. Dan gingen zij te zamen naar beneên, en de koning werd wakker, en de koningin, en het gansche hof, en zij bezagen elkander met groote oogen. En de paarden in 't voorhof stonden op en stampten, de jachthonden sprongen en kwispelstaartten; de duiven op het dak trokken hun kopken van onder den vleugel, zagen rond en vlogen in 't veld; de vliegen op den muur kropen verder; het vuur in de keuken vlamde op en flikkerde; en het eten kookte; het gebrad begon weer te kissen, en de kok gaf den jongen een oorveeg, dat hij schreeuwde; en de meid plukte het kieken voort. En men vierde in alle pracht de bruiloft van den Koningszoon en van Doornroosje, en zij leefden gelukkig tot het einde.

GRIMM.

Het Herderinneken en de Schouwvager

HEBT gij ooit eene van die houten kassen gezien, oprecht oud, zwart van jaren en versierd met allerlei krinkels en krankels? Juist zoo eene stond er in zekere huiskamer. Een erfdeel was ze van de overgrootmoeder, en van boven tot onder zag men men niets dan rozen en tulpen. Maar het aardigste van al waren de zonderlinge krinkels, waartusschen kleine hertekoppen uitstaken, met vele horens. En in 't midden van de kas stond een man uitgesneden. Hij was waarlijk vervaarlijk om zien, want grijnzen deed hij: men kon het geen lachen heeten. Hij had bokspooten, kleine horens op 't hoofd en een langen baard. De kinderen in de kamer heetten hem altijd « Geitenboksebenen-over-onder-generaal-krijgsccommandeerende-sergeant »; dat was een moeilijke naam om uit te spreken en er zijn er niet veel die tot dezen titel geraken: maar, hem

uitgesneden te hebben, dat mocht ook voor iets tellen! Wat er ook van zij, hij was er toch! Gedurig zag hij naar het tafeltje onder den spiegel, omdat daar een liefelijk herderinneken uit porselein stond. Hare schoenen waren verguld, haar kleed nettekens opgesteken met eene roode roos, en daarbij had ze eenen gouden hoed op en droeg eenen herdersstaf. Wat was ze schoon! Dicht bij haar stond een kleine schouwvager, zoo zwart als roet, maar toch ook uit porselein. Hij was even rein en fijn als zij. Hij stelde alleen maar een schouwvager voor, want de porseleinbakker had even goed van hem een prins kunnen maken; dat was hem eender.

Daar stond hij zoo nettekens met zijne ladder en hij had een gezicht zoo wit en rood als een meisje, en dat was eigenlijk eene fout, want een beetje zwart had hem niet slecht gestaan! Hij stond heel dicht bij 't herderinneken. Waar men ze gezet had, bleven zij, en gelijk ze daar stonden, zoo hadden zij zich verloofd. Zij pasten, ja, bij elkander. Zij waren allebei jong, van hetzelfde porselein en even breekbaar.

Dicht bij hen stond er nog een beeld, dat wel driemaal groter was. Het was een oude Chinees, die knikken kon. Hij was ook van porselein en zegde dat hij de grootvader der kleine herderin was, maar dat kon hij toch niet bewijzen. Hij hield staan,

dat hij meester was over haar, en daarom had hij geknikt naar den Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgsc-commandeerende-sergeant, die wilde vrijen met het herderinneken.

« Daar zult ge een man aan hebben, » zegde de oude Chinees, « een mahoniehouten man, ik geloof het vast ! Hij kan van u eene Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgsc-commandeerende-sergeantin maken. Hij heeft zijne heele kas vol zilverwerk, buiten wat er nog ligt in de geheime schuiven. »

« Ik wil die donkere kas niet in ! » zegde het herderinneken. « Ik heb hooren zeggen dat hij daarin al elf porseleinen vrouwen heeft. »

« Dan kunt ge de twaalfde zijn ! » zegde de Chinees. « Dezen nacht zoodra het kraakt in de oude kas, zult ge bruiloft houden, zoo waar als dat ik een Chinees ben. » En dan knikte hij met het hoofd en viel in slaap.

Maar de kleine herderin weende en zag naar haar hartediefken, den porseleinen schouwvager.

« Ik bid u, » zegde zij, « laat mij met u de wijde wereld ingaan, want hier kunnen wij niet blijven. »

« Ik wil alles, wat gij wilt, » zegde de kleine schouwvager. « Laat ons maar seffens vertrekken. Ik denk wel, dat ik met mijnen stiel voor u den kost zal kunnen winnen. »

« Zoo wij maar zonder ongeval van de tafel af waren ! » zegde zij. « Ik ben niet tevreden, eer dat wij de wijde wereld in zijn ! »

En hij troostte ze, en wees haar de plaats waar zij hare voetjes moest zetten op de uitgesneden kanten en het vergulde loofwerk, onder aan de tafel. Hij gebruikte ook zijne ladder en zoo kwamen zij op den vloer geland. Maar als zij naar de oude kas zagen, was alles daarop en daarrond in beweging. Al de uitgesnedene herten staken de hoofden wijd vooruit, richtten de horens op en draaiden met den hals. Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgsc-commandeerende-sergeant sprong hoog in de lucht en riep tot den ouden Chinees daarover : « Ze loopen weg ! Ze loopen weg ! »

Dan werden zij bang en sprongen haastig in de kist onder de vensterbank.

Hier lagen drie, vier kaartspelen, die niet volledig waren en een klein poppenspel, dat opgericht was, zoo goed het maar kon. Daar werd komedie gespeeld, en de ruitendames zoowel als de hartenklaveren- en schoppendames, zaten op de eerste rij en gebruikten hunne tulpen als waaiers. En achter hen stonden al de boeren, elk met een hoofd omhoog en een omlaag, gelijk op alle speelkaarten. De komedie stelde twee geliefden voor, die malkander niet krijgen konden, en 't herderinneken schrei-

de daarom, want het was gelijk hare eigene historie.

« Dat kan ik niet uithouden ! » zegde zij. « Ik moet uit deze kist ! » Maar als zij op den vloer kwamen en naar de tafel zagen, was de oude Chinees wakker geworden en schudde en beefde over geheel zijn lijf; want hij was uit één stuk.

« Daar komt de oude Chinees ! » schreeuwde de kleine herderin, en zij viel neêr op hare porseleinen knieën, zoo bedroefd was zij.

« Een gedacht ! » zegde de schoorsteenvager. « Willen wij in den grooten moespot kruipen, die in den hoek staat ? Daar kunnen wij op rozen en lavendel liggen en hem zout in de oogen gooien, als hij komt. »

« Dat is niks gekort ! » zegde zij. « Daarenboven, ik weet dat de oude Chinees met den moespot verloofd is geweest, en daar blijft altijd wat gene- genheid over van zulke betrekking. Neen, daar blijft niets anders te doen over, dan de wijde wereld in te gaan. »

« Hebt gij waarlijk moed om met mij de wijde wereld in te gaan ? » vroeg de schouwvager. « Hebt gij bedacht hoe groot zij is en dat we, eens weg, hier nooit kunnen terug komen ? »

« Dat heb ik bedacht, » zegde zij.

En de schouwvager bezag ze strak in hare oogen en zegde dan : « Mijn weg gaat door den

schoorsteen. Hebt gij waarlijk den moed met mij door de kachel te kruipen, eerst door het lijf en dan door de buis ? Dan komen wij in den schoorsteen uit en daar weet ik mij te keeren ! Wij stijgen zoo hoog, dat zij ons niet kunnen bereiken, en de opening bovenop is in de wijde wereld. »

En hij voerde ze heen naar de kacheldeur.

« Dat ziet er zwart uit ! » zegde zij, maar zij ging toch met hem meê, zoowel door het lijf als door de buis, waar het pikdonker was.

« Nu zijn wij in de schouw ! » zegde hij. « En zie ! boven flikkert eene allerschoonste ster ! »

En waarlijk, daar was eene ster in den hemel, die echt op hen scheen, als wilde zij den weg wijzen. En zij klauterden en kropen !.... want het was zoo hoog, zoo schrikkelijk hoog ! Maar hij hielp en steunde haar ; hij hield haar vast en wees haar de beste hoekskens om hare porseleinen voetjes te zetten, en zoo bereikten zij den schoorsteenrand en zetten er zich op, want zij waren waarlijk vermoeid, en niet zonder reden.

De gansche sterrenhemel spreidde zich boven hun hoofd uit en al de daken der stad lagen onder hen. Zij zagen zoo wijd in 't rond, zoo ver de wereld in ! Het arme herderinneken had zich nooit zoo iets voorgesteld. Zij legde haar hoofdje op haar schouwvagerken en dan begon ze zoo danig te weenen, dat het verguldsel van haar gordel afsprong.

« Dat is te veel ! » zegde zij. « Dat kan ik niet verdragen ! De wereld is te groot ! Was ik maar terug op de kleine tafel onder den spiegel ! Ik zal geene rust hebben, eer ik daar terug ben ! Nu ben ik u gevolgd in de wijde wereld en als ge van mij houdt, kunt ge mij maar weër naar huis brengen. »

En de schouwvager wilde haar reden doen verstaan, en sprak van den ouden Chinees en van Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgscmmandeerende-sergeant ; maar zij snikte zoo geweldig, en kuste haar schouwvagerken zoo, dat hij niet anders kon, dan ze te voldoen, ofschoon het onredelijk was.

En zoo klauterden zij weër met groote moeite door de schouw naar beneden, en zij kropen door de buis en door het lijf, 't geen in 't geheel geene aangename reis was. Zoo geraakten zij in de donkere kachel. Daar bleven zij luisteren achter de deur om te hooren hoe het stond in de kamer. Het was er gansch stil. Zij keken eens buiten. — Ach ! daar lag, midden op den vloer, de oude Chinees ! Hij was van de tafel gevallen, met achter hen te loopen, en lag in drie stukken vaneen ! De heele rug was in een stuk afgeblot, en het hoofd was in eenen hoek gerold. Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgscmmandeerende-sergeant stond waar hij altijd had gestaan, diep nadenkend.

« Dat is wreed, » zegde de kleine herderin. « De

oude grootvader is in stukken vaneen, en wij zijn er de schuld van ! Dat overleef ik niet ! » En zij wong hare kleine poppenhandjes.

« Hij kan nog gemaakt worden ! » zegde de schouwvager. « Hij kan heel goed gemaakt worden ! — Wees maar niet zoo opgewonden ! Als men zijnen rug lijmt en hem een goede spie in den hals steekt, dan is hij weër zoo goed als nieuw, en kan ons allerlei onaangenaamheden zeggen. »

« Denkt gij dat ? » zegde zij. En dan kropen zij weër op de tafel, waar zij vroeger hadden gestaan.

« Zie, zoo ver zijn wij gekomen ! » zegde de schouwvager. « Wij hadden ons al die moeite kunnen sparen ! »

« Was de oude grootvader maar gelapt ! » zegde het herderinneken. « Zou dat veel geld kosten ? »

En hij werd gelapt ! De familie liet hem lijmen in den rug. Hij kreeg een ferme spie in den hals en was zoo goed als nieuw, maar knikken kon hij niet meer.

« UEd. is wel hoogmoedig geworden, sedert dat UEd. in stukken viel, » zegde de Geitenboksbeenen-over-onder-generaal-krijgscmmandeerende-sergeant. « Mij dunkt toch niet, dat er reden is om zoo fier te zijn. Mag ik ze nu hebben ? ja of neen ! »

En de schouwvager en de kleine herderin be-

zagen zoo angstig den ouden Chinees. Ze waren zoo bang, dat hij knikken zou, maar hij kon niet, en hij vertelde niet gaarne aan eenen vreemde, dat hij gedurig eene spie in den hals had. En zoo bleef het porseleinen volksken bijeen, grootvaders spie zegenend. En zij hielden veel van elkander totdat zij braken.

ANDERSEN.

Godelieve.

ER was eens een rijke juffrouw, die op een kasteel woonde. Niet alleen hare ouders, maar alle menschen, arme en rijke, zagen haar toch zóó gaarne, omdat ze zóó braaf en goed was. De arme menschen kwamen van ik weet niet hoe verre om aalmoezen bij haar. Hare ouders waren zeer mild en legden van al de eetwaren een part opzijde voor de bedelaars, doch Godelieve kwam bijlange niet toe met dat part. Ze liep dan soms naar de keuken en vulde haren voorschoot met alle lekkernijen. Doch de keukenmeester kon dit maar slecht verdragen : hij vreesde altijd tekort te komen als hij moest opdienen.

Op zekeren dag, dat er groote feest was op het kasteel, waren de armen in buitengewoon getal opgekomen. Ze wisten wel dat er ook voor hen zou gezorgd worden ! Godelieve heeft ze maar pas gezien, of ze loopt, nog vóór het feest begint, de

keuken binnen en vult haren voorschoot met eetwaren. De keukenmeester was niet daar! Maar « hola! » riep hij opeens, van achter een schutsel, waar hij zich verborgen hield. « Denkt gij dat het zóó zal voortgaan? Denkt ge dat ik voor vagebonden en straatloopers mijne kookkunst uitoefen? Uw vader ga ik roepen; die zal 't u wel anders wijs maken! Laat zien, wat hebt ge daar? » — En hij trok haar voorschoot open en.... er lag niets in dan wat droog hout! Godelieve stond nog meer verwonderd dan de keukenbaas. Doch hij was kwaad, omdat het hem tegensloeg; en zij dankte Onzen-Lieven-Heer, omdat nu haar vader toch geen verdriet zou hebben om haar.

Nu gebeurde het ook wel eens, dat de zaak heel anders afliep. Niet altijd deed God mirakels om Godelieve van straf te bevrijden. Zoo was er eens een bisschop en een graaf met nog vele andere groote heeren gekomen. Het feestmaal was gereed. Weer stond voor het ijzeren hekken eene menigte bedelaars, die op de mildheid der kasteel dochter rekenden. Ze haalde en bracht maar toe, tot de feestklok luidde! Daar komt men haar vader roepen, beschuldigt zijne dochter van dieverij; en hij, van schaamte voor de groote heeren, welke hij niet ordentelijk feesten kan, hij doet zijn dochter komen en, na vele verwijtingen, zendt ze naar hare

kamer. Daar begint ze te weenen en te bidden, niet voor haarzelve, maar voor haar goeden vader, die nu niet meer weet wat doen. Toch, men begint op te dienen en... nog nooit had men beter en fijner spijzen gesmaakt. En, 't schoonst van al, op 't einde schoot er meer over dan men gevreesd had dat er tekort zou zijn!

Diezelfde Godelieve trouwde later met een norschen, ruwen man, ook een kasteelheer, die met zijne moeder een slot bewoonde, ver van Godelieve's oudershuis gelegen. Daar moest ze nog andere deugden leeren: aan groote aalmoezen viel er niet te denken, maar zij spaarde het brood uit haren mond om iets te kunnen geven. Armoede moest ze lijden en gebrek, daarbij de verwijtingen en mishandelingen die haar man en zijne moeder haar toevoegden. Geen van beiden kon haar lijden of zien, juist omdat ze zóó braaf en zijliè zóó slecht waren. Als een bedelaarster ging ze gekleed en moest werken gelijk eene meid. Zoo werd ze dikwijls naar het veld gezonden om de kraaien, die daar de zaadkorreltjes uitpikten, weg te jagen. Gansche dagen, door regen en wind, moest ze dan van hier naar ginds loopen, op het veld, zonder rusten of duren.

Niet verre van daar was eene kapel. Zekeren dag, als Godelieve weer van 's morgens vroeg op 't veld was, hoorde zij het klokje luiden voor de

heilige Mis. Zij ware toch zoo gaarn ter kerk gegaan !... Opeens kwam haar een gedacht ! Zij sprak tot de kraaien en gebood hun in Gods naam in een vervallen schuur alle bijeen te gaan zitten, totdat zij wederkeerde. En de kraaien deden het, denk eens na !... en ze haalden geen enkel graantje uit den grond, totdat Godelieve na het einde der Mis terug kwam.

Het is dezelfde Godelieve, die later op bevel van haren man door twee knechten werd vermoord. De put waarin zij ze lieten uitbloeden, bestaat nog te Ghistel. Dat zij eene heilige in den hemel werd, na zooveel uitgestaan en verduurd te hebben, is wel geen wonder !

En na den lijkdienst reeds, liet God een mirakel geschieden om dit aan allen te toonen. Bertholf, de man van Godelieve, was een echte valschaard en deed al wat hij kon, opdat niemand hem zou beschuldigen. Zoo wilde hij ook veel brood aan de armen uitdeelen, gelijk het de gewoonte is bij eene uitvaart. Doch van wijd en zijd kwamen er zoovelen geloopt, dat er geen brood genoeg was voor allen. Bertholf zegde, dat men hun meel moest geven, doch ook daarvan was er te weinig ! Moesten de bedelaars, Godelieve's vrienden, nu met ledige handen heengaan ? Zij, die in haar leven altijd zóó mild was geweest en uit haar eigen mond het noodige

voedsel spaarde om het te kunnen geven, ze zou nu hare armen vergeten, nu zij gelukkig was in den hemel ? Neen, neen ! Verwonderd en als van de hand Gods geslagen, stonden daar opeens Bertholf en zijn hofmeester ! De zolders en geheel het kasteel waren opgepropt met meel, zoodat de armen het niet meer dragen konden, al werden nu alle korven en voorschooten gevuld !

En later gebeurden er nog grootere dingen ! Dat die slechte, wreede Bertholf zich bekeerde en door boetvaardigheid en godsvrucht zijne boosheid trachtte uit te wisschen, dat had hij zeker en vast aan de goede Godelieve te danken, die in den hemel voor hem bad en alles verkreeg wat zij vroeg !

En zoo is het nog met haar. Al die bij haar om iets vraagt, dat God ter eere is, wordt verhoord ! Beproeft het maar eens, en gij zult het zien.

HILDA RAM.

De Engel.

I EDEREN keer, dat er een braaf kind sterft, komt een engel Gods op aarde neêr, neemt het doode kind in zijne armen, spreidt zijne groote, witte vleugelen uit en vliegt over al de plaatsen, waar het kind gaarne speelde. Daar plukt hij een handsvol bloemen, die hij naar God meêdraagt, opdat zij in den hemel schooner zouden bloeien dan op aarde. De goede God drukt al die bloemkens op zijn hart; maar aan de bloem, die Hij het liefste ziet, geeft Hij eenen kus, en dan krijgt zij eene stem en kan meêzingen in het groote koor der gelukzaligen. »

Ziet, dat alles vertelde een engel Gods, terwijl hij een dood kindeken naar den hemel droeg, en het kindeken luisterde, als in eenen droom. En zij vlogen over de plaatsen en de huizen, waar het kleintje had gespeeld, en kwamen over hoven met wonderschoone bloemen.

« Welke zullen wij nu meênemen en planten in den hemel ? » vroeg de engel.

Daar stond een slanke, heerlijke rozenboom, maar eene goedwillige hand had den stam geknakt, zoodat al de takken, vol groote, halfontlokene knoppen, er verdord rondhingen.

« Arme boom ! » zegde het kind, « neem hem, dat hij daarboven bloeien moge bij God ! »

En de engel nam hem, maar kuste daarbij het kindeken, en de kleine opende half zijne oogskens. Zij plukten van de rijke prachtbloemen, maar namen ook het verachte boterbloemeken en het wilde vergeet-mij-nietje.

« Wat hebben wij veel bloemen ! » zegde het kindeken, en de engel knikte, maar hij vloog nog niet omhoog naar God. Het was nacht, gansch stil; zij bleven in de groote stad en zweefden langs eene der smalste straten, waar heele hoopen stroo, asch en schorremorrie lagen. Het was verhuisdag geweest; daar lagen stukken tellooren en pleisterwerk, voden en beenen en alles wat voor niets meer goed was.

En de engel wees tusschen deze rommeling eenige stukken van eenen bloempot aan, waaruit een klomp aarde gevallen was; die klomp werd aaneengehouden door de wortels van eene groote veldbloem, die men ongetwijfeld op straat had geworpen, omdat zij verslenst was.

« Die nemen wij meê ! » zegde de engel, « ik zal u vertellen waarom, terwijl wij omhoog vliegen. »

Dan vlogen zij omhoog, en de engel vertelde :

« Daar beneden in die smalle straat, in eenen diepen kelder, woonde een arm, ziek jongensken. Van als het heel klein was, had het altijd in zijn beddeken moeten liggen. Als het op zijn gezondste was, kon het op krukken een paar keeren op en neer de kleine kamer gaan ; dat was alles. Sommige dagen in den zomer, vielen de zonnestralen een half uur lang in het kelderkamerken en dan zat de kleine jongen in het warme zonneschijntje en hield zijne fijne vingerkens omhoog voor zijn aangezicht om er het roode bloed in te zien ; dan zegde hij altijd : « Goddank, vandaag ben ik uit geweest ! »

Hij kende het heerlijk voorjaarsgroen van het woud alleen daardoor, dat de zoon van den gebuur hem den eersten beukentak bracht ; dien hield hij dan over zijn hoofd, en droomde dat hij onder de beuken zat, waar de zonne scheen en de vogelen zongen. — Op eenen voorjaarsdag, bracht het jongensken van den gebuur hem ook veldbloemen ; en tusschen deze was er toevallig eene met den wortel aan ; die werd geplant in eenen bloempot en bij 't venster gezet, dicht aan het bed. De bloem was geplant door eene gezegende hand ; zij groeide, kreeg nieuwe scheuten en droeg ieder jaar nieuwe bloemen.

Zij werd de schoonste bloemhof van het zieke jongensken, zijn eenige schat op aarde : hij begoot ze en lette er wel op, zorg dragend, dat ze iederen zonnestraal ontving, tot den laatste toe, die langs het lage venster gleed. En zelfs in zijnen droom groeide de bloem, want voor hem bloeide zij, voor hem verspreidde zij haren geur en zij verblijdde zijn oog. Tot haar wendde hij zich in den dood, toen Onze-Lieve-Heer hem riep. — Een jaar is 't nu geleden, dat hij bij God is, een jaar dat de bloem vergeten en verdord op 't venster heeft gestaan, en daarom werd zij bij 't verhuizen op den vuilnis-
hoop op straat geworpen. En juist dat bloemeken is het, dat arm verslenst bloemken, dat wij in onzen tuil meênemen, want die bloem heeft meer blijdschap verschaft dan de prachtigste bloem in den hof eener koningin. »

« Maar hoe weet gij dat alles ? » vroeg het kind, dat de engel naar den hemel droeg.

« Ik weet het, » zegde de engel, « omdat ik zelf het zieke, kleine jongensken was, dat op krukken ging. Mijne bloem ken ik wel ! »

En het kind deed nu zijne oogen wijd open en zag in het schoone, blijde aangezicht des engels. En op hetzelfde oogenblik waren zij in Gods hemel, waar vreugde was en gelukzaligheid. En God drukte het doode kind op zijn hart, en dan kreeg het vleu-

gels gelijk de andere engel, en vloog hand in hand met hem. En God drukte al de bloemen aan zijn hart, maar de arme, verwelkte veldbloem kuste Hij, en zij kreeg eene stem, en zong met al de engelen die zweefden rond God, eenige heel dicht, andere verder heen in groote kringen, altijd wijder tot n het oneindige, maar allen even gelukkig. En allen zongen, kleine en groote, het goede, brave kind en de arme veldbloem, die verslenst had gelegen, weggeworpen op den vuilnishoop, tusschen de rommeling van den verhuisdag, in de smalle, donkere steeg.

ANDERSEN.

Van het groot Mirakel

dat Sint Franciscus deed als hij den allerwreedsten
wolf van Gubbio bekeerde.

TEN tijde dat Sint Franciscus in de stad Gubbio woonde, in 't graafschap Gubbio, verscheen daar een overgroote wolf, vervaarlijk en wreed, die niet alleen de beesten verscheurde, maar ook de menschen, zoodanig dat al de inwoners in groote vrees verkeerden; want dikwijls naderde hij de stad. Allen gingen gewapend uit, als trokken zij naar den oorlog; maar met dat alles kon men er zich niet tegen beschutten als men alleen was. En de vrees voor dezen wolf ging zóó ver, dat niemand meer de stad dorst uitgaan.

Dit alles ziende, kreeg Sint Franciscus compassie met de menschen van die streek; hij wilde dien wolf tegemoet gaan, ofschoon de inwoners het hem in 't geheel niet aanraadden. Zich teekenend

Hoe Sint Franciscus den wreeden wolf bekeert.

met het teeken van 't heilig Kruis, ging hij de stad uit, hij en zijne gezellen, gansch zijn vertrouwen stellende op God. Daar de anderen aarzelden om verder te gaan, nam Sint Franciscus den weg naar de plaats waar de wolf was. En 't gebeurde in 't zicht van vele stedelingen, die gekomen waren om dit mirakel te zien, dat de gezegde wolf, met open muil, Sint Franciscus tegemoet liep; en, hem naderende, maakte Sint Franciscus op hem het teeken van 't heilig Kruis, en riep hem tot zich, en sprak hem aldus aan : — « Kom hier, broeder wolf, ik gebied u vanwege Christus, dat gij noch aan mij, noch aan iemand anders kwaad doet. » — Wonderbare zaak! nauwelijks had Franciscus het kruisteeken gemaakt, of de vervaarlijke wolf deed zijnen muil toe, hield op met loopen, en gehoorzaamde aan het gebod, naderde zoetaardig als een lammeken en wierp zich neder vóór de voeten van Sint Franciscus. Alsdan zegde hem Sint Franciscus : — « Broeder wolf, ge doet veel schade in deze streken, en ge hebt veel misdaden bedreven, verslindende en verscheurende de schepselen van God zonder zijne toelating; en niet alleen hebt gij de beesten vermoord en verscheurd, maar de menschen hebt gij durven dooden, geschapen naar het beeld van God. Voor welke oorzaak gij den galg verdiend hebt, gelijk een schelmsche dief en moordenaar; en alleman

roept en klaagt over u, en gansch dit land is u vijandig; maar ik wil, broeder wolf, vrede maken tusschen u en dezen, zoodat gij ze niet meer beleeidiget, en zij u uwe voorgaande misdrijven vergeven mogen, en dat noch mensch, noch hond u meer vervolge. » — En na deze woorden, gaf de wolf te kennen met bewegingen van lijf, en staart, en met zijne oogen, en met het knikken van zijn kop, dat hij aannam datgene wat Sint Franciscus voorstelde, en het wilde vervullen. Toen hernam Sint Franciscus : — « Broeder wolf, vermits het u behaagt dezen vrede te sluiten en te houden, beloof ik u, dat ik u te allen tijde, zoolang gij leeft, het bestaan zal doen bezorgen door menschen van dit land, zoodat gij geen honger meer zult moeten lijden; want ik weet wel, dat gij uit honger al dat kwaad hebt gedaan; en daar ik u deze gunst verkrijg, wil ik, broeder wolf, dat gij mij belovet, geen menschelijk wezen meer te zullen hinderen, noch geen beest. Beloofst gij mij dat ? » — En de wolf, met het buigen van zijn hoofd, deed klaarlijkkelijk tekenen dat hij beloofde, en Sint Franciscus zeide hem : — « Broeder wolf, ik wil dat gij mij uw woord gevet op die belofte, opdat ik er goed kunne op vertrouwen. » — En daar Sint Franciscus de hand uitstak, om zijne belofte te ontvangen, hief de wolf den rechter voorpoot op en legde dien in de hand

van Sint Franciscus, hem gevende daardoor zulkdanig teeken van belofte als hij kon. En dan zegde Sint Franciscus : — « Broeder Wolf, ik gebied u, in den naam van Jezus Christus, dat gij nu zonder aarzelen meekomt, om met mij dezen vrede te sluiten in den naam Gods. »

En de wolf ging gehoorzaam met hem mede, gelijk een zoet lammeken; waarover de stedelingen zich grootelijks verwonderden. En plotseling verspreide zich dat nieuws over de geheele stad, zoodat alle menschen, mannen en vrouwen, groot en klein, jong en oud, naar de markt spoedden om den wolf te zien met Sint Franciscus. En gansch het volk vergaderd zijnde, stond Sint Franciscus op om te prediken, zeggende onder andere zaken, hoe God zulke straffen en geesels toelaat om de zonden, en hoe de vlam der hel, die eeuwig zal duren voor de verdoemden, schrikkelijker is dan de razernij der wolven, die slechts het lichaam kunnen dooden. « Hoedanig is dan te vreezen de muil der hel, wanneer de muil van zulk een klein dier eene zóo groote menigte in vrees en benauwdheid houdt. Keert u dan, allerliefsten, tot God, en doet rechtzinnig boetvaardigheid voor uwe zonden, en God zal u verlossen van den wolf in den tegenwoordigen tijd en in den eeuwigen van het helsche vuur. »

En de predikatie gedaan zijnde, zegde Sint

Franciscus : « Luistert, broederkens mijn, BroederWolf, die hier vóór u staat, heeft mij beloofd, en mij zijne trouw gegeven, van vrede met u te sluiten, en u in geener zake meer te beleedigen, en gij belooft hem van hem alle dagen het noodige te geven, en ik sta borg voor hem, dat hij het verbond vastelijk zal onderhouden. » Alsdan beloofde gansch het volk, uit éénen mond, hem voortaan te voeden. En Sint Franciscus in 't zicht van allen, zegde aan den wolf : — « En gij, Broeder Wolf, belooft gij met dezen het vredesverbond te onderhouden, zoodat gij noch de menschen, noch de beesten, noch eenig schepsel beleedigt ? » — En de wolf buigt zich, en bukt het hoofd, en met zoete gebaren van lijf, en van staart, en van ooren, getuigt, zooveel hij kan, het verbond te willen onderhouden. Dan sprak Sint Franciscus : — « Broeder Wolf, gelijk gij mij teeken geeft van die belofte buiten de poort, zoo wil ik, dat gij ook nu, voor al het volk dat teeken vernieuwt ; en ik hoop dat ik mij niet zal moeten schamen over de belofte en over den borg, dien ik voor u gesproken heb. »

Alsdan hief de wolf den rechterpoot op en legde hem in de hand van Sint Franciscus. En om deze daad, en al het andere hierboven, was er zóó groote blijdschap en bewondering onder het volk, zoo voor de godsvrucht des heiligen, als voor de nieu-

wigheid van 't mirakel, en voor den vrede met den wolf, dat allen begonnen te roepen naar den hemel, God lovende en zegenende, die hun den H. Franciscus gezonden had om, door zijne verdiensten, hen te verlossen van den muil dezer wreede beest.

Dezelfde wolf leefde dan nog twee jaren te Gubbio, en ging geheel tam van deur tot deur de huizen binnen, zonder iemand kwaad te doen en zonder dat iemand hem iets misdeed. En hij werd hoffelijk gevoed door de menschen, en terwijl hij aldus gaande was door de stad en door de huizen heen, baste er zelfs geen hond tegen hem. Eindelijk, na twee jaren, stierf Broeder Wolf van ouderdom, waarover de stedelingen grootelijks bedroefd waren, want wanneer zij hem zoo tam door de stad zagen gaan, herdachten zij de deugd en heiligheid van Sint Franciscus.

FIORETTI.

Broederken en Zusterken.

BROEDERKEN nam Zusterken bij de hand en zede : « Sedert dat Moeder dood is, hebben geen oogenblik rust meer : alle dagen geeft de stiefmoeder ons slagen, en als wij bij haar komen stoot zij ons met haren voet weg. De hardste korsten zijn voor ons en 't hondje onder de tafel is gelukkiger dan wij : hem gooit men somwijlen nog een goed beetje toe. God behoeft ons ! Als onze moeder dat wist ! Kom, we zullen te zamen de wijde wereld ingaan. » Ze gingen den ganschen dag over weiden, velden en steenen, en als het regende, zegde het zusterken : — « God en onze harten weenen te zamen ! » Tegen den avond kwamen zij aan een groot woud en ze waren zoo moê van verdriet, honger en den langen weg, dat zij in eenen hollen boom gingen liggen, en insliepen.

Als zij den anderen morgen wakker werden,

stond de zon al hoog in den hemel en scheen warm in den boom. Het broederken zeide : — « Zusterken, ik heb dorst. Als ik eene beek wist, zou ik gaan drinken ; ik geloof dat ik er eene hoor vlieten. »

Broederken stond op, nam zijn zusterken bij de hand, en ze wilden het water gaan zoeken. Maar de booze stiefmoeder was eene tooverheks ; zij had de twee kinderen wel zien weggaan en was er achter geslopen, in 't geheim, gelijk de tooverheksen doen, en al de bronnen in het woud had zij betooverd. Als zij nu een beekskan vonden, dat babbelend over de keitjes sprong, wilde het broederken daarvan drinken ; maar het zusterken hoorde dat het kabbelend sprak : — « Die van mij drinkt, die wordt een tijger ; die van mij drinkt, die wordt een tijger. » Toen riep het zusterken : — « Och, broederken, drink niet ; anders zult ge een wild dier worden en mij verscheuren. » Het broederken dronk niet, al had het grooten dorst en zeide : — « Ik zal wachten tot bij de naaste bron. » Als zij aan het tweede beekskan kwamen, hoorde het meisje, hoe 't water weer sprak : — « Die van mij drinkt, die wordt een wolf ; die van mij drinkt, die wordt een wolf. » Toen riep het zusterken : « Och, broederken, ik bid u, drink niet ; anders wordt gij een wolf, en gij vreet mij op. » Het broederken dronk niet en zeide : — « Ik zal wachten, tot wij aan de naaste bron komen, maar dan

moet ik drinken, wat gij zegt of niet. Mijn dorst is te groot.» En als ze aan het derde beeksken kwamen, hoorde het zusterken hoe het al kabbelend zeide: « Die van mij drinkt, die wordt een reeboksken; die van mij drinkt, die wordt een reeboksken.» Het zusterken zei: — « Ach, broederken, ik bid u, drink niet; anders zult gij een reeboksken worden en van mij wegllopen.» Maar het broederken was al op zijne knieën gevallen voor de beek, had gebukt en van 't water gedronken, en bij de eerste druppels, die aan zijne lippen kwamen, lag het daar, veranderd in een reeboksken.

Nu begon het zusterken over het arme betooverde broederken te weenen en het reeboksken weende meê en zat daar treurig nevens het meisje. Toen zeide ze eindelijk: « Wees gerust, lief reeboksken, ik zal u nooit verlaten.» Ze deed haar gouden kousenband af en bond hem het reeboksken om den hals. Dan vlocht ze een koordeken van riet, waar dat ze het beestje meê vast bond en voerde het verder, altijd dieper het woud in. En als ze lang, lang gegaan hadden, kwamen ze eindelijk aan een klein huizeken; het meisje blikte binnen en daar het leêg was, dacht ze: « Hier kunnen wij blijven wonen.» Ze zocht voor het reeboksken wat bladeren en mos en maakte het een beddeken daarvan; en iederen morgen ging zij uit en raapte wortelen, beziën en

noten voor haar, en voor het reeboksken, malsch gras dat het uit hare hand at. Dan was het blij en speelde en sprong voor het meisje. 's Avonds als het zusterken moê was en haar gebed had gezegd, legde zij haren kop op den rug van het reeboksken; dat was haar kussen waarop ze zachtjes in slaap viel. Had het broederken maar zijne menschelijke gedaante bewaard, dan waren zij de gelukkigste menschen geweest op de wereld.

Dat duurde zoo een tijd lang en ze waren alleen in de wildernis. Het gebeurde, dat de koning van dit land op jacht ging in het woud. De hoorn schalde, de honden blaften en de jagers riepen lustig tusschen de boomen, en het reeboksken hoorde dat en ware zoo gaarne daarbij geweest. « Och! » zegde het aan 't zusterken, « laat me toch ter jacht buiten; ik kan het niet langer uithouden.» En 't bad zoolang, dat ze eindelijk toestemde. « Maar, » zegde zij, « ge moet vanavond weerkomen. Voor de wilde jagers houd ik mijn deurken gesloten; maar opdat ik wete dat gij het zijt, klop en zeg: Zuster zoet, open doet! Als ge niet spreekt, houd ik mijn deurken gesloten.» — Nu sprong het reeboksken buiten, en 't had zóó'n plezier, het was hem zóó lustig in de opene lucht. De koning en zijne jagers zagen dat schoon dier en jaagden het na, maar zij konden het niet achterhalen; en als zij meenden,

dat zij het zeker hadden, maakte het eenen sprong door de bosschen en was weg. Als het donker was, liep het naar 't huizeken, klopte en zei : « Zuster zoet, open doet. » Het deurken ging open en het reeboksken sprong binnen en rustte den ganschen nacht op zijn malsch leger. Den anderen morgen ging de jacht weder aan gang, en als het reeboksken weder den jachthoorn hoorde, en het Ho ! Ho ! der jagers, had het geene rust en zeide : — « Zusterken, doe open, ik moet buiten. » Het zusterken opende de deur en sprak : « Vanavond moet ge weer terug zijn en uw spreuksken zeggen. » Als de koning en zijne jagers weer het reeboksken met zijnen gouden halsband zagen, liepen zij er allen achter, maar 't was hun te rap en te vlug. Dat duurde zoo den heelen dag, maar eindelijk tegen den avond, hadden zij het omsingeld, en een jager wondde het een weinig aan 't pootje, zoodat het hinkte en langzaam wegliep. Een jager sloop het achterna tot aan het huizeken en hoorde het roepen : — « Zuster zoet, open doet, » en zag hoe 't deurken openging en dan weer gesloten werd. De jager bewaarde dit alles in zijn geheugen, ging naar den koning en vertelde wat hij gezien en gehoord had. Toen zei de koning : « Morgen zullen wij nog eens uit jagen gaan. »

Maar als 't zusterken zag, dat het reeboksken gewond was, verschoot ze geweldig. Ze waschte

schoon het bloed af, legde kruiden op de wonde en sprak : — « Ga op uw leger liggen, lief reeboksken, om weder gezond te worden. » Maar de wonde was zóó licht, dat het reeboksken den anderen morgen er niets meer van voelde. En als het 't jachtgejoel buiten weer hoorde, sprak het : — « Ik kan het niet uitstaan ; ik moet er bij zijn ; zij zullen mij zoo licht niet krijgen. » Het zusterken begon te weenen en zei : — « Zij zullen u dooddoen en dan blijf ik alleen in het woud en gansch verlaten op de wereld. Neen, ik laat u niet uitgaan. » — « Dan zal ik hier van verdriet sterven, » antwoordde het reeboksken ; « als ik den hoorn hoor, spring ik al op. » Wat kon het meisje anders doen dan de deur openen ? Zij deed het met een zwaar hart, en het reeboksken sprong gezond en lustig 't woud in. Als de koning het zag, zeide hij aan zijne jagers : — « Jaagt het den ganschen dag na tot den nacht, maar dat niemand het eenig kwaad doe. » Als de zonne gedaald was, zeide de koning aan den jager : — « Kom nu, en toon mij het huizeken in 't woud. » En als zij voor het deurken stonden, klopte hij en riep : — « Zuster zoet, open doet. » Dan ging de deur open en de koning trad binnen, en daar stond nu een meisje zóó schoon, dat de koning nog nooit er een schooner gezien had. Het meisje verschoot als zij zag, dat niet het reeboksken binnen kwam, maar

een man met eene gouden kroon op het hoofd. Maar de koning zag ze vriendelijk aan, reikte haar de hand en sprak : — « Wilt gij met mij op mijn kasteel komen en mijn lief vrouwken zijn ? » — « Ja, » antwoordde het meisje, « maar het reeboksken moet meekomen ; dāt zal ik nooit verlaten. » De koning sprak : — « Het zal bij u blijven, zoolang gij leeft, en het zal niets tekort komen. » Het kwam intusschen aangelopen. Het zusterken bond het weer aan het koordeken, nam datzelve in de hand en ging met het beestje het hutje uit.

De koning nam het schoone meisje op zijn paard en reed er meê naar zijn kasteel, waar de bruiloft met groote pracht werd gevierd. Nu was zij koningin en zij leefden lang gelukkig te zamen. Het reeboksken werd verzorgd en gestreeld en sprong in den hof van 't kasteel rond.

Maar de booze stiefmoeder, om welker wille de kinderen de wijde wereld waren ingegaan, dacht niet anders, of het zusterken was van de wilde dieren in het woud verscheurd geworden, en het broederken, als een reebokje, door de jagers doodgeschoten. Als zij nu hoorde, dat zij zoo gelukkig waren, en dat zij het goed stelden, werden nijd en afgunst weer in haar hart wakker, en lieten haar geene rust, en zij dacht op niets anders, dan hoe zij hen weer in 't ongeluk kon brengen. Hare eigene

dochter, die zoo leelijk als de zonde was en maar één oog had, deed haar verwijtingen en sprak : — « Koningin zijn, dat kwam mij toe. » — « Zwijs stil, » sprak de oude en voegde er bij : « Als het tijd is, zal ik wel bij der hand zijn. » Als nu de tijd gekomen was, en de koningin een schoon zoonkje ter wereld gebracht had, en de koning juist op jacht was, nam de oude tooverheks de gedaante van de bovenmeid aan, trad in de kamer waar de koningin lag, en zeide : — « Vrouw, uw bad is gereed ; dat zal u deugd doen. Gauw ! eer dat het koud worde. » De dochter was daar ook ; zij droegen de zwakke koningin in de badkamer, legden ze in het bad, draaiden de deur in 't slot en liepen heen. In de badkamer hadden zij ondertusschen een helsch vuur gestookt, zoodat de schoone, jonge koningin stikken moest.

Als dat gedaan was, nam de oude hare dochter, zette haar eene kuif op en legde ze in 't bed, op de plaats der koningin. Zij gaf ze ook de gedaante en het uitzicht der koningin ; alleen het verloren oog kon zij haar niet weergeven. Maar opdat de koning het niet zou bemerken, moest zij op de zijde liggen, waar zij geen oog had. 's Avonds als de koning terugkwam en hoorde dat hem een zoonkje geboren was, verblijdde hij zich hartelijk en wilde naar 't bed van zijne lieve vrouw gaan zien. Maar

de oude riep haastig : — « Om 's hemels wille, laat de gordijnen toe ! De koningin mag geen licht zien en moet rusten. » De koning ging terug en wist niet, dat daar eene valsche koningin in 't bed lag.

Maar als het middernacht was en dat alles sliep, zag de baker, die in de kinderkamer bij de wieg zat, en alleen nog waakte, hoe de deur openging en de ware koningin binnen trad. Zij nam het kind uit de wieg, legde het in haren arm en gaf het voedsel. Dan schudde zij zijn kusseken op, legde het weer in 't wiegje en dekte het warm. Zij vergat ook het reeboksken niet, ging in den hoek, waar het lag, en streeelde het op den rug. Daarop ging zij stil en sprakeloos weer de deur uit ; en de baker vroeg den anderen morgen aan de wachters, of iemand, gedurende den nacht, het kasteel was ingekomen ; maar zij antwoordden van neen, dat zij niemand gezien hadden. Zoo kwam zij vele nachten en sprak nooit een woord. De baker zag ze altijd, maar dierf het aan niemand vertellen.

Als dat nu zoo een tijdlang geduurd had, begon de koningin in den nacht te spreken, en zeide :

« Wat doet mijn kind ? Wat doet mijn reeboksken ? Ik kom nog twee keeren en dan niet meer. »

De baker antwoordde haar niet, maar als zij verdwenen was, ging zij naar den koning en ver-

telde hem alles. Dan zei de koning : — « Och, Heer ! wat is dat ! Ik zal te naasten nacht bij het kind waken. » 's Avonds ging hij in de kinderkamer en tegen middernacht verscheen de koningin weer, en zeide :

« Wat doet mijn kind ? Wat doet mijn reeboksken ? Ik kom nog éénen keer, en dan niet meer. »

Dan verzorgde zij het kind gelijk zij gewoon was, vooraleer zij verdween. De koning dierf haar niet aanspreken, maar waakte ook den volgenden nacht. Zij zeide wederom :

« Wat doet mijn kind ? Wat doet mijn reeboksken ? Ik kom nog dezen keer en dan niet meer. »

Dan kon de koning zich niet weerhouden ; hij sprong op haar toe, en zeide :

« Gij kunt niemand anders zijn dan mijne lieve vrouw. » Zij antwoordde : « Ja, ik ben uwe lieve vrouw. »

En op hetzelfde oogenblik, kreeg zij door Gods genade het leven weer, en stond daar frisch, blozend en gezond.

Daarop vertelde zij aan den koning het schelmstuk van de oude tooverheks en van hare dochter. De koning liet ze beide vóór het gerecht komen en men sprak hun vonnis uit. De dochter werd in

't woud gebracht, waar de wilde dieren haar verscheurden. Wat de tooverheks betreft, men smeed ze in 't vuur en ze moest jammerlijk verbranden. En als zij tot asschen verbrand was, kreeg het reeboksken zijne menschelijke gedaante terug. Dan leefden Zusterken en Broederken gelukkig te zamen tot aan hun einde.

GRIMM.

Hoe Sint Franciscus

de wilde tortelduiven tam maakte.

EEN jongeling had eens vele tortelduiven gevangen, en ze wegdragende om ze te verkoopen, ontmoette hij Sint Franciscus, welke immer een buitengewoon medelijden had met zoetaardige dieren; deze tortelduiven beziende met medelijdend oog, zegde hij tot den jongeling : — « O goede jongeling, ik bid u, dat ge ze mij gevet, en dat zulke zoete vogelen, bij dewelke in de Schriftuur de kuische en ootmoedige en getrouwe zielen vergeleken worden, niet komen in de handen der wreedaards, die ze zullen dooden. » — Deze, onmiddellijk, door Gods inspraak, gaf ze alle aan Sint Franciscus, en hij, ze in zijnen schoot ontvangende, begon ze zoet aan te spreken : — « O zusterkens mijn, tortelduiven, eenvoudig, onschuldig en kuisch, waarom laat

gij u vangen ? Nu wil ik u redden van den dood en nestjes maken, opdat gij vrucht draget en vermenigvuldiget volgens de geboden van onzen Schep-
per. »

En Sint Franciscus gaat en maakt voor allen een nestje ; en zij, zich gewennende, begonnen, gelijk hoenders, voor de broeders eieren te leggen en te broeien en werden immer door hen gevoed. En zij gingen niet meer weg, totdat Sint Franciscus, met zijnen zegen, ze verlof gaf te gaan.

En aan den jongeling, die ze hem had gegeven, zegde Sint Franciscus : — « Zoontje, gij zult nog broeder in deze orde worden, en Jezus-Christus minnelijk dienen. » En zoo was het, want de gezegde jongeling werd broeder en leefde zeer heilig in de orde.

FIORETTI.

Hoe Sint Franciscus

met broeder Leo op weg zijnde, hem verklaarde
wat de volmaakte vreugd uitmaakt.

SINT FRANCISCUS, komende eens van Perugia naar Sinte Maria der Engelen, met broeder Leo, in den wintertijd, en grootelijks geplaagd zijnde door de koude, riep broeder Leo, die vooruit ging, en sprak aldus : — « Broeder Leo, al gaven de Minderbroeders in alle landen groote en stichtende voorbeelden van heiligheid, schrijf niettemin en merk zorgvuldig, dat daar de volmaakte blijdschap niet in bestaat. » — En, verder gaande, riep Sint Franciscus hem een tweeden keer : — « O broeder Leo, al gaf de Minderbroeder licht aan de blinden, kracht aan de kreupelen, het gehoor aan de dooven, beweging aan de lammen en de spraak aan de stommen, al wekte hij dooden op na vier dagen ; schrijf, dat daarin de volmaakte vreugd niet bestaat. » — En

een weinig verder gaande, riep hij luid : — « O broeder Leo, als de Minderbroeder al de wetenschappen bezat, en al de talen kende, en al de schriften, ja, al kon hij prophetizeeren en veropenbaren, niet alleen de toekomstige zaken, maar zelfs de geheimen van geweten en ziel, schrijf dat niet daarin de volkomene blijdschap is. » — Een weinig verder gaande, riep Sint Franciscus weer luid : — « O broeder Leo, lammeken Gods, al sprak de Minderbroeder met de tong des engels, en waren hem veropenbaard al de schatten der aarde, en al kende hij den loop der sterren, en de kracht der kruiden, en de eigenschappen van vogelen, en visschen, en dieren, en die der menschen, en der boomen, en der steenen, en der wortels, en der wateren ; schrijf, dat daarin geene volkomene blijdschap is. » — En nog een eindeken gaande, riep Sint Franciscus luide : — « O broeder Leo, al wist de Minderbroeder zóó schoon te prediken, dat hij al de ongeloovigen bekeerde tot het geloof van Christus, schrijf dat niet daarin volkomene blijdschap bestaat. »

En daar deze wijze van spreken reeds twee uren geduurd had, ondervroeg broeder Leo hem met groote verwondering, en zeide : — « Vader, ik bid u, van Godswege, dat gij mij zegget, waarin de volkomene vreugd bestaat. » En Sint Franciscus antwoordde hem alsdan : — « Als wij te Sinte Maria der Engelen

gekomen, druipend van den regen, bibberend van kou, bevekt met slijk, en gekweld door honger, kloppen aan de deur van 't klooster, en de poortier vol gramschap komt en zegt : — « Wie zijt gijliè ? » En wij zeggen : — « Wij zijn twee van uw broers. » — En hij antwoordt : — « Gij spreekt de waarheid niet, gij zijt twee ribauden, die rondgaat, de wereld bedriegende, en de aalmoezen der armen roovende : gaat uwen weg. » En als hij niet open doet en ons buiten doet blijven in de sneeuw, in den regen, in de kou, hongerlijdend, tot den nacht ; alsdan, indien wij zoo veel beleediging en wreedheid, en miskennis verduldig verdragen, zonder opgewondenheid en zonder over hem te morren, en indien wij ootmoedig en liefderijk denken dat deze poortier ons waarlijk kent ; dat God hem zoo doet spreken tegen ons ; o broeder Leo, schrijf, dat daarin de volkomene blijdschap is. En indien wij volharden met kloppen, en hij vertoornd buitenkomt, en ons verjaagt gelijk onverdraaglijke schelmen, met verwijtingen en slagen, zeggende : « Weg van hier, allervuigste dieven, gaat naar de herberg, want hier zult gij niet eten, noch vernachten. » Indien wij dat geduldig verdragen, met blijdschap en met liefde : o broeder Leo, schrijf, dat daarin de volkomene vreugd is. En indien wij, altijd meer gepraamd door den honger, en de koude, en de duisternis, weer kloppen en roepen en bidden om de liefde

Gods en met veel geweent, dat hij toch opene en ons slechts binnen late, en dat hij, nog meer verergerd, zegt : — « Deze zijn onverdraaglijke schelmen. Ik zal ze gaan geven wat zij verdienen. » — En indien hij buiten komt met eenen knoestigen knuppel, en ons pakt met onze kap, en op den grond werpt, en in de sneeuw rolt, en zijn stok op ons stuk slaat, indien wij dit alles verduuldig en met vreugde verdragen, denkende aan de smarten van Christus, den gebenedijde, en ter wille van zijne liefde ; o broeder Leo, schrijf, dat het daarin is, dat volkomen blijdschap bestaat : en daarom luister naar het slot, broeder Leo. Boven alle gratiën en gaven van den Heiligen Geest, die Christus aan zijne vrienden mededeelt, staat die van zichzelf te overwinnen, en vrijwillig voor de liefde Christi te verdragen smarten, beledigingen, versmadingen en ongemakken. Want op al de andere gaven Gods kunnen wij ons niet roemen, daar zij de onze niet zijn, maar die van God; waarom de Apostel zegt : — « Wat hebt gij, dat gij niet gekregen hebt van God ? en indien gij het van Hem ontvangen hebt, waarom verheft gij u, als haddet gij het van uw eigen ? » — Maar op het kruis der beproeving en der droefenis kunnen wij roemen ; want, zegt de Apostel : — « Ik wil mij niet verheffen. tenzij in het Kruis Onzes Heeren Jesu Christi. »

FIORETTI.

Het kleine Meisje met de Solferstekken

HET was zoo bitter koud ! Het sneeuwde en de avond begon te vallen ; het was ook de laatste avond van 't jaar : Nieuwjaarsavond. In deze koude en duisternis, was op straat een klein, arm meisje, blootshoofds en barrevoets. Als het van huis ging, had het nog sloffen aan, maar wat gaf dat ! Het waren heel groote sloffen, die moeder nog had gedragen, zoo groot waren ze ; en die had de kleine verloren, met zich over de straat te spoeden tusschen twee koetsen, die schrikkelijk gauw voorbij reden. De eene slof was niet meer te vinden, en den andere pakte een jongen mee. Hij zegde, dat die voor eene wieg kon dienen, als hij eens kinderen kreeg.

Daar ging nu het meisje op hare naakte voetjes, die rood en blauw van koude waren. In een ouden voorschoot had zij eenen hoop solferstekken en zij droeg er een busseltje van in de hand. Niemand

had den heelen dag van haar iets gekocht ! Niemand had haar een stuivertje gegeven. Half dood van honger en koude, ging zij voort en zag er zoo ellendig uit, de arme kleine ! De sneeuwvlokjes vielen in haar lang, blond haar, dat zoo lief krulde om haren hals, maar daar dacht ze waarlijk niet aan. Uit alle vensters blonken lichten en er was op straat zoo'n goede reuk van ganzengebraad ; het was immers Nieuwjaarsavond ? Ja, daaraan dacht ze wel !

In eenen hoek tusschen twee huizen, waarvan het eene wat meer vooruitsprong dan het andere, zat ze neer en kroop ineen. Ze ging op hare hurkjes zitten, maar nu kreeg ze 't nog kouder, en naar huis dierf zij niet gaan. Zij had immers geene solferstekken verkocht, niet één stuivertje ontvangen ; haar vader zou haar slaan, en thuis was het ook koud. Zij hadden niets dan het dak boven hun hoofd en de wind sloeg er binnen, ofschoon de grootste spleten met stroo en lompen gestopt waren. Hare handjes waren bijna versteven van de kou. Ach ! wat zou een klein solferstekken haar deugd doen. Durfde zij er maar een uit het busseltje trekken, tegen den muur strijken en er hare vingerkens aan verwarmen ! Zij trok er een uit. « Ritsch ! » hoe het knetterde, hoe het brandde ! Het was eene warme, klare vlam, gelijk eene kaars, waaraan zij hare handen hield. Het was een wonderbaar licht ! Het

kwam het meisje voor, alsof ze bij eene groote, ijzeren kachel zat met blinkende koperen bollen. Daar binnen brandde het vuur zoo schoon, en warme zoo goed ! — De kleine strekte alreeds hare voetjes uit, om ze ook te warmen, — daar doofde de vlam uit. De kachel verdween, — zij zat met een klein stompje van 't afgebrand solferstekken in de hand.

Een nieuw werd aangestroken : dat brandde, dat lichtte, en waar de schijn op den muur viel, werd deze doorzichtig als glas ; zij kon zien in de kamer, waar de tafel gedekt stond met fijn porselein, op een schitterend wit ammelaken. De gebradene gans, opgevuld met pruimen en appelen, rookte zoo geurig, en wat nog meer verwonderlijk was, de gans sprong van den schotel, waggelde naar den vloer met vork en mes in den rug, en kwam tot het arme meisje. Opeens ging het solferstekken uit en daar was niets meer te zien dan de zware, koude muur.

Zij stak er weer een aan. Nu zat zij onder eenen schoonen kerstboom, nog grooter en prachtiger dan degene, dien zij den laatsten Kersttijd door de glazen deur had gezien, bij den rijken koopman. Duizenden lichtjes brandden op de groene takken, en bonte beeldekens, gelijk die, welke vóór de winkelramen prijken, zagen op haar neer. De kleine strekte beide handen omhoog — daar ging het solfer-

stekken uit; al de kerstlichtjes stegen hooger en hooger; zij zag nu dat het de schitterende sterren waren. Een van hen viel en maakte eene lange vuurstreep aan den hemel.

« Nu sterft iemand! » zegde de kleine, want hare oude grootmoeder, de eenige die goed voor haar geweest was, maar die nu dood was, had gezegd: « Als een sterre valt, gaat er eene ziel naar God. »

Zij wreef nog een stekken aan op den muur; dat lichtte rondom, en midden in den glans stond de oude grootmoeder, zoo klaar, zoo blinkend, zoo vriendelijk en schoon!

« Grootmoeder! » riep de kleine. « Ho! neem mij mee! Als het solferstekken uitgaat, verdwijnt ge, ik weet dat, ge verdwijnt gelijk de warme kachel, de schoone gans en de groote prachtige kerstboom! » — en zij wreef inderhaast al de solferstekken aan, die nog in de bussel waren. Zij wilde hare grootmoeder bij haar houden. En de solferstekken lichtten met zulken glans, dat het nog klaarder was dan in den klaren dag. De grootmoeder was nooit zoo schoon, zoo groot geweest; zij nam het kleine meisje op haren arm, en zij vlogen in glans en vreugd, al hooger en hooger. En daar was geen koude, geen honger, geen angst meer, — zij waren bij God.

Maar in den hoek, bij de huizen, zat in den kouden morgenstond, het kleine meisje met de roode kaken, met den glimlach om den mond — dood, bevrozen op den laatsten avond van het oude jaar. De Nieuwjaarsmorgen ging op over het lijkje, dat daar met de solferstekken zat, waarvan een busseltje bijkans verbrand was.

« Zij heeft zich willen warmen, » zegde men. Niemand wist wat al schoons zij gezien had en hoe glansrijk zij met de oude grootmoeder hare intrede had gedaan in de blijdschap van het Nieuwe jaar.

ANDERSEN.

Engeltjes.

'T was avond, en het lof scheidde uit toen ik in den tempel trad. Reeds begon de duisternis, als een floers, om de statige zuilen te zweven; een nagebleven wierookgeur vulde de beuken; de kaarskens werden een na een uitgedoofd en het laatste akkoord stierf onder de hooge gewelven. Geheim schuilde in iederen hoek van den tempel; stilte en duisternis vervulden het wijde kerkship.

« Wat moet de tempel schoon zijn bij nacht ! » dacht ik bij mijzelve, en plotseling schoot mij deze gril te binnen. « Dat ik mij hier liet opsluiten ! »

Zoo gedacht, zoo gedaan. Ik kroop achter eenen biechtstoel, en wanneer de sleutel in de poort op hield met krassen, sloop ik uit mijne schuilplaats. — Ik was alleen in den tempel.

Met poppelend hart, zag ik in den ronde om; mijne eigen stappen deden mij beven en op de teenen ging ik naar het hoogkoor.

Dikwijls in den dag, had ik het altaar bewonderd, dat zijne luchtige bogen in de hoogte verheft. Op alle kanten en hoeken, in alle nissen, staan engeltjes verscholen, gelijk vogelen in hooge takken. Sommige zijn grooter, andere weer kleiner, maar alle hebben de lange vlerken geplooid, gereed om ze uit te breiden en heen te vliegen op het eerste teeken. Voor het gesloten tabernakel brandde, met rooden gloed, het lichtje, dat de tegenwoordigheid van 't Allerheiligste aanduidt. Ik zat in het gestoelte neer, omringd door de vriendelijke houten beeldekens, die ik zoo dikwijls onder het gebed had aanschouwd. Hier de gansche geschiedenis der Moeder-Maagd; daar eene rij hoekige, uitgemergelde monniken; verder de Pater-noster, in zeven beeldekens uitgelegd, waarvan het schoonste, Stephanus, met uitgestrekte handen, de vraag verbeeldt: — « En vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onze schuldenaren. » — Rond deze hoofdtooneelen, wernelt het van bloemen, bladeren, dieren, zwaluwen in hun nest, heiligen-figuurkens van de allerfijnste teekening en de zuiverste schoonheid. « Thans, » dacht ik, « zal ik die alle eens gerust mogen bezien, gerust in hun midden mogen droomen ! »

Doch er was iets vreemds in de lucht. Het valavondlicht maakte de vormen onzeker. Ik hoorde eene soort van geruisch en opende de

oogen zoo wijd ik kon om iets te ontdekken; maar wat hielpen die stoffelijke oogen? Het was de blik der ziel, dien ik behoefde, den blik der zuivere harten. Ik knielde neer, legde het hoofd in beide handen en fluisterde een Wees-gegroet. Toen ik de oogen verhief, wist ik niet wat denken.

Ik was neergezegen nevens het beeldekens van Stephanus. Welk eene verwondering! Stephanus had zijne armen laten vallen en blikte glimlachend op mij neer: « *Ecce video caelos apertos*, ik zie den hemel open! *Ecce video caelos apertos*, ik zie den hemel open! » suisde het met zachte stem, als een wiegelied, in mijn oor. En ik dacht den hemel open te zien. Het lichtje brandde met rooden, geheimzinnigen gloed en flikkerde in 't donker, en uit alle nissen, uit alle hoeken, van zuil en van gewelf, gingen witte engeltjes als sneeuwvlokken los en drongen in ontelbare menigte rond het altaar. Een geurige reuk vervulde de lucht; in de verte des tempels, speelde eene onsterfelijke hand zachte en bovenaardsche akkoorden; de gouden lampen blonken in de zijkapellen als zoo menige afgebroken zonnestrallen; op de glasramen fonkelden de rijke kleuren als eelgesteenten en op 't hoogste gewelf speelde nog een zonnestraal. God! God! wat was het schoon! Mijne vrienden de beeldekens schenen leven en beweging gekregen te hebben. De

houten nestjes behelsden levendige vogeltjes en moederzwaluw zag inderdaad de bekjes van hare kleinen opengaan om het aas te slikken. De bloemkens waaiden in eenen onvoelbaren wind, de bladeren ruischten door elkaar. Al de magere monniken baden eenen Rozenkrans en Ons-Lief-Vrouwken kreeg blozende wangen; maar rond het altaar werd de menigte vlerken ondoordringbaar. Ik leende het oor tot een zacht gefluister, dat melodisch en stil door de kerk drong; twee engeltjes zweefden mij voorbij:

« Gauw, gauw! » zegde 't een, « laat ons naar Deezen! Hem gezelschap houden waar zijne liefde Hem gevangen houdt! »

En zij sloten zich bij de andere.

« Mocht ik Onzen-Lieven-Heer maar zien! » dacht ik. « Hij moet zoo schoon zijn! »

Wederom hoorde ik de stem van mijnen beschermers Stephanus. « Zeg een *Contiteor*! » suisde hij stil.

Ik volgde zijnen raad en blikte dan naar het tabernakel. Mijne oogen doordrongen steen en goud, en ik zag Onzen-Lieven-Heer. Een glimlach van onnoembare teederheid zweefde op zijne lippen; met de hand, wees hij naar zijn open Hart. Maria stond bij Hem, met Jozef en Joannes, en de engeltjes kwamen bijgedrongen zoo dicht ze maar konden en

baadden in het licht dat uit zijn Hart in stralen schoot. Toen viel mijn oog voor den eersten keer op eene groep van die hemelsche vogelen, die wat ter zijde stonden. Onze-Lieve-Heer ook had hen bemerkt, want Hij vroeg :

« Welk is dit broederschap ? »

Een onder hen, een engeltje met golvend gouden haar, trad te voorschijn en zegde :

« Wij zijn de engeltjes die schoolgaan, Heer ! »

« Hoe zoo, lieveken ? »

« Ja, Heer, wij beschutten de kinderen, die naar de school van 't armkwartier gaan. Het zijn zulke brave schaapken, dat ge 't eens wist ! Hun meester is ziek, en zij zitten alleen, boven, in hunne klas, en zoo stil ! Men kon een muizen hooren loopen. Gij zoudt ons allen daar moeten zien, ieder bij zijn beschermelingsken. De heele zaal staat vol witte vlerken. Wij laten dat soms aan de braafste onder onze kleintjes zien, aan de reinen van harte, Heer, gelijk gij eens zegdet. Gisteren hebben onze kindertjes een bezoek gehad : iemand, die hen heel gaarne ziet, kwam hun catechismus doen en sprak hun van U en van Ons-Lief-Vrouwken en van ons; ook drongen wij in menigte rond haar. Zij leerde hun een lieken over de engelbewaarders en gaf hun beeldekens; dan ging zij heen, maar vandaag kwam zij terug. Zij beklom den steilen trap.... »

« Het leven is ook een steile trap, maar boven komt men toch in den hemel, » hoorde ik een wijsgeerig engeltje bij mij fezen.

« Zij beklom den steilen trap, » ging 't eerste voort, zonder acht op die woorden te geven, « en poosde vóór de deur. — Het was donker op het portaal, ofschoon onze vlerken daar ruischten. — Wat meent ge dat onze kleintjes aan 't doen waren, Heer ? — Zij waren bezig het liedje op te zeggen, welk zij den vorigen dag hadden geleerd.

's Avonds als ik slapen ga,
Volgen mij zestien engeltjes na.

En al de stemmekens hernamen :

's Avonds als ik slapen ga,
Volgen mij zestien engeltjes na,
Twee aan mijn hoofdeind,
Twee aan mijn voeteneind,
Twee aan mijn rechterzij,
Twee aan mijn linkerzij,
Twee, die mij dekken,
Twee, die mij wekken,
Twee, die mij prijzen,
Twee, die mij wijzen
Naar 't hemelsch Paradijze. »

Jezus glimlachte bij dit gezang, maar op dit

oogenblik viel zijn oog op een engeltje, dat met weemoedig gelaat, ter zijde stond. Aan zijne gulden wimpers hing een traan.

« Wat deert u, lieveken ? » sprak de goede God, « bedroeft u 't gezegde van uwe broeders ? »

« Och, Heer ! » snikte het bovennatuurlijke wezen, « mijn vertrouwelingsken is gestorven ! Daarom ben ik bedroefd. »

« Maar het moet gelukkiger zijn in den hemel, lieve ! »

« Ja, Heer, ik weet het wel ; maar zij zagen het toch zoo gaarne hier beneden ! Vader, moeder, moeikens, zij zoenden en streelden het kind om het meest. Het begon nu reeds te frazelen en te kraaien, en zijn lachskens was zoo helder, zijn blik zoo diep en zuiver. Hoe dikwijls, als het slapend in zijn wiegskens lag, bleef ik de reinheid bewonderen die over zijne trekken zweefde, en dan dacht ik, ja, 't was spijt dat hij die engelendeugd eens moest verliezen : — 't Werd ziek. Hoe teer verzorgde men het ! Hoe wiegde men het in de armen met stille, zoete liederen, — liekens voor 't kindje zelf gedicht, — en 't genas, en 't werd liever en liever, maar laatst.... »

Hier zweeg het engeltje een oogenblik om zijne snikken te verkroppen.

« laatst kwam uw engel, de kroep, en maai-de ons bloemken weg. »

« Och arme ! » onderbrak de medelijdende God als onvrijwillig.

« Gij hadt het moeten zien, Heer, in zijnen laatsten slaap, hoe hemelsch lief het nog was ! Zijn koppeken lag rustig neer : een gekleurd strooibloemen had men in 't versteven, marmeren polleken gesteken. En als men ons wichtje in de kist legde, met rozekens rond, och Heer ! » — Hier sprak het engeltje onhoorbaar — « het geleeke juist aan een wassen Deezen ! »

« Troost u, lieveken, gij zult er een ander krijgen ; niet waar, Moeder ? — Gij zelf zult het in 't wiegskens leggen in de plaats van 't ander. Zijt gij nu tevreden ? »

« Dank u, Deezen ! Dank u ! » — En 't engeltje wreef zich de tranen getroost uit de oogen.

— « Och, Onze lieve Heer ! » sprak een ander. « Wat hebben wij toch werk, wij, engeltjes van ' gemeen kwartier ; dat ge 't wist ! Wij hebben geen oogenblik rust ! Hier moeten wij onze kinderkens beschutten tegen paarden en wagens, dat ze niet overreden worden ; daar zien dat ze niet tuimelen in putten en stroomen ; dan ze weer tegenhouden op de vensterrichels, anders vallen zij van het derde verdiep ; dan komt weer de dronken vader naar huis en slaat of verergert onze kleintjes ! »

Terwijl de engel sprak, hoorde men in de verte

den onzichtbaren zanger. « *Angelis suis mandavit de te* », klonk het zacht, « *ut custodiant te in omnibus viis tuis.* » (1)

En dan galmde het antwoord van 't koor met gelijk zwevende klanken : « *In manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.* » (2).

« Is het laat ? » vroeg Onze lieve Heer.

Een engeltje nam het woord : « Een uur is 't geleden, Heer, dat de klokken hunne groetenis zonden in de lucht ter eere van de hemelsche Koningin. »

« *Era già l'ora....* » (3) suisde onhoorbaar een dichterlijk engeltje, maar ging niet verder.

Ondertusschen groeide de duisternis en werd dieper en dieper. De laatste zonnestralen stierven weg achter de gekleurde glasramen. Het goud der kandelaren zag men slechts bij poozen blinken bij een hooger flikkeren van 't lamplichtje, en gedurig groeide 't getal der sneeuw witte engelen aan. Nu dat hunne vertrouwelingskens meest allen in slaap lagen, hadden zij tijd om God te komen bezoeken in zijne lange gevangenschap. Ik blikte op het gestoelte. Alles was er volop in beweging. De H. Elisabeth had hare rozen uit haren voorschoot laten

(1) Zijne engelen heeft hij uitgezonden, om u te bewaren op alle uwe wegen.

(2) Op de handen zullen zij u dragen, dat uw voet over geen een steen struikelen.

(3) « 't Was reeds het uur. »

tuimelen ; de H. Stephanus speelde met zijne kas-seien en de duiveltjes en kaboutertjes trokken afschuwelijke gezichten. Haast kwamen de stralen der maan de welsels verzilveren en eenige sterren pinkten door de vensters binnen.

Jammer maar, dat in 't midden van al die schoonheden.... ik in slaap viel.

Toen ik wakker werd, was het volle dag. Ik opende de oogen en bevond mij.... in mijn bed ! Was dan, het opsluiten, de heerlijkheden, de prachttooneelen van dezen wonderen nacht, was dat alles niets dan een droom ?

Neen, dat kon niet ! Was ik niet met mijn lichaam in de kerk geweest, dan toch had mijn engeltje er mij in den geest heengevoerd.

Sedertdien telkens ik Stephanus op 't gestoelte ontdekte, scheen het mij of er bleef toch iets over van den vriendelijken glimlach, waarmede hij mij dien nacht bejegend had. Ook Sinte Elisabeth blikte zoeter en streelender neder, terwijl het brood in haren schoot tot rozen veranderde, en vogeltjes en engeltjes stemden hetzelfde lied in ter eere van hunnen Schepper, het lied der jubelende, onsterfelijke liefde.

M. E. BELPAIRE.

Het leelijke eendvogeltje.

Het leelijke Eendvogeltje

HET was zoo schoon buiten op 't land ! Het was Zomer, het koorn stond geel, de haver groen, het hooi was in oppers geraapt in de groene weiden, en daar ging de ooievaar op zijn lange, roode beenen, en babbelde Egyptisch, want die taal had hij van zijne moeder geleerd. Rondom de akkers en de weiden waren groote wouden, en midden in de wouden diepe meeren. Ja, dat alles was waarlijk schoon, buiten op het land ! Midden in den zonneschijn, lag daar een oud heerengoeud met diepe grachten rond, en van de muren tot aan 't water groeiden er groote klissen zoo hoog, dat een klein kind er gemakkelijk onder recht kon staan. Daar was het zoo wild als in het dichtste woud en eene eend lag er op haar nest. Zij moest hare kleintjes uitbroeden, maar zij was het bijna moe, omdat het al zoo lang

duurde en dat zij geen bezoeken kreeg. De andere eendvogels hielden meer van rond te zwemmen in de grachten, dan van onder de klisbladeren te zitten en met haar te babbelen.

Eindelijk kraakte het eene ei na het andere. « Piep, piep » hoorde men; al de eierdooiers waren levend geworden en uit iedere schaal stak een hoofdje.

« Kwak ! kwak ! » zeiden zij en aanstonds kwaakten zij haar na, zoo veel zij konden en zagen naar alle zijden onder de groene bladeren, en de moeder liet ze kijken, zoo veel zij wilden, want groen is goed voor de oogen.

« Hoe groot de wereld toch is ! » zegden al de jongetjes, want nu hadden ze toch meer plaats dan in het ei.

« Denkt gij, dat dit de heele wereld is ? » zegde de moeder. « Die gaat veel verder, op de andere zijde van den hof, tot in de velden van den pastoor toe; maar daar ben ik nooit geweest. — Zijt gij wel allen hier samen ? » en meteen richtte zij zich op : « Neen, ze zijn er nog niet allen. Het grootste ei ligt daar nog; hoe lang zal dat nog duren ? Nu ben ik het toch moe ! »

En zij legde zich weer neer.

« Eh wel ! hoe gaat het ? » zegde eene oude eend, die was gekomen om visite te doen.

« Het duurt zoo lang met dat eene ei, » zegde de eend, die weer broedde; « het wil niet open breken, maar de andere zult gij zien. Het zijn de liefste eendjes van de wereld ! zij gelijken allemaal hunnen vader; de schelm ! hij komt mij niet eens bezoeken. »

« Laat mij het eens zien, dat ei, dat niet wil breken, » zeide de oude. « Gij moogt zeker zijn dat het een kalkoenenei is. Ik wierd zoo ook eens bedrogen, en ik had niet weinig werk met de jongen; dat mag ik zeggen ! Ze waren bang van 't water, ik kost ze er maar niet in krijgen. Ik klapte en snapte, maar dat hielp niet. Laat mij dit ei eens zien ! Ja, dat is een kalkoenenei. Laat het liggen en leer de andere kinderen zwemmen. »

« Ik zal er toch nog een weinig op blijven zitten, » zegde de eend, « ik heb nu al zóó lang gezeten, ik kan nog wel een paar dagen blijven zitten. »

« Ge moet het weten, » zegde de oude eend, en ze ging.

Eindelijk brak het groote ei. « Piep, piep ! » zegde het jong en wroette er uit. Wat was het groot en leelijk ! De eend bezag het : « Hoe verschrikkelijk groot is dat ! » zeide zij, « het trekt op geen één van de andere; zou het waarlijk een kalkoentje zijn ? Nu, dat zullen wij gauw zien. In 't water zal het, al moest ik het er zelve in sleuren. » Den

naasten dag, was het een allerschoonste weer; de zon scheen op al de groene klissen. De moeder der eendjes, met heel hare familie, kwam naar de gracht gegaan. Platsch! zij sprong in 't water. « Kwak! kwak! » zeide zij, en 't eene eendje plofte er in na het andere; 't water vloog hun over het hoofd, maar zij kwamen weer op en zwommen, dat het een plezier was. Hunne beentjes gingen als van zelf en allen waren op 't water; zelfs het leelijke, grauwe jong zwom mee.

« Neen, dat is geen kalkoen, » zeide zij, « ziet hoe schoon het zijne beentjes uitslaat, hoe recht het zich houdt! Dat is mijn eigen jong! Het is toch ook heel lief, als men het goed beziet. Kwak! kwak, komt nu met mij, ik zal u in de wereld voeren en u presenteeren in het eendenkot; maar houdt u altijd dicht bij mij, dat niemand op u trappe, en neemt u in acht voor de kat! »

En zoo kwamen ze binnen in het eendenkot. Het was een schrikkelijk lawijd daarbinnen, want daar waren twee familiën aan 't vechten voor een palingshoofd, en eindelijk ging er toch de kat mee loopen.

« Ziet, zoo gaat het in de wereld, » zegde de eendjesmoeder en likte haren snavel, want zij had ook gaarne het palingshoofd gehad. « Gebruikt nu uwe beenen! » zegde zij, « rept u en buigt het hoofd

voor de oude eend ginder. Zij is de voornaamste van allen hier; zij is van Spaansch bloed, daarom is zij zoo zwaar; en gij ziet dat zij een rood lint om 't been heeft. Dat is iets buitengewoon schoons, en de grootste onderscheiding, die eene eend kan te beurt vallen. Dat beteekent, dat men ze niet kwijt wil zijn en dat ze door dieren en menschen moet erkend worden. — Rept u! De beenen zoo niet naar binnen! Een welopgebracht eendje zet de beenen wijd uit elkander, gelijk vader en moeder. Ziet, zoo! Neigt nu den hals en zegt: Kwak! »

En dat deden ze; maar de andere eenden rondom zagen uit de hoogte op hen neer en zegden gansch luid:

« Ziet eens! Nu zullen wij nog eenen sleep bij hebben, alsof wij niet talrijk genoeg waren. Och! foei! hoe dat eene kleintje er uit ziet! Dat willen wij hier niet! » — en aanstonds vloog er eene eend naartoe en beet het in den nek.

« Laat het los! » zegde de moeder, « het heeft immers niets misdaan! »

« Neen, maar 't is te groot en te aardig, » zegde de eend, die gebeten had, « en daarom moet het gebeten worden. »

« Dat zijn lieve kinderen, welke die moeder heeft, » zegde de oude eend met het lint om 't been, « allemaal lief, op één naar; dat valt niet mee. Ik zou dat wel anders willen. »

« Dat gaat niet, Uwe Hoogheid! » zegde de eendjesmoeder. « Het is niet net, maar het heeft toch een goed hart en het zwemt zoo schoon als de andere, ja, 'k zou bijna zeggen, nog beter. Ik denk, dat het netter zal worden in 't opgroeien, en mettertijd wat meer fatsoen zal krijgen. Het heeft te lang in 't ei gezeten, en daarom is het wat mismaakt. »

En zoo zeggende, pikte zij het in den nek en streek zijne veeren glad. « Het is daarenboven een mannetjeseend, » zeide zij, « en daarom is het niet zoo erg. Ik geloof, dat hij heel sterk zal worden, hij vecht nu al goed. »

« De andere eendjes zijn lief, » zeide de oude, « daarmee gedaan! Doet alsof ge thuis waart, en vindt gij een palingshoofd, zult ge 't mij brengen. »

En zij waren gelijk thuis.

Maar het arme eendje, dat het laatst uit het ei was gekomen, en dat er leelijk uitzag, werd gebeten, gestooten en voor den zot gehouden, en dat zoowel door de eenden als door de kiekens. « Het is te groot! » zegden zij allen, en de kalkoensche haan, die met sporen was geboren en daarom geloofde dat hij keizer was, blies zich op gelijk een schip met volle zeilen, ging er recht op toe en klokte totdat hij gansch rood werd in 't aangezicht. Het arme eendje wist niet, hoe zich te keeren, te

wen ; hij vroeg enkel in het riet te mogen liggen en water uit het moeras te mogen drinken.

Daar lag hij twee volle dagen ; toen kwamen er twee wilde ganzen, of liever genten, want het waren mannetjes ; zij waren nog niet lang uit het ei, en daarom hadden zij zooveel praat.

« Hoor, kameraad, » zegden ze, « juist omdat ge zóó leelijk zijt, staat gij ons goed aan. Wilt gij meekomen en trekvogel worden ? Hier dicht bij, in een ander moeras, zijn er eenige allerliefste wilde ganzen, alle juffrouwkens, die « kwak » kunnen zeggen. Wie weet of ge zoo niet in uw geluk komt, al zijt ge nog zoo leelijk ! »

« Pif-paf ! » klonk het op 't zelfde oogenblik bovenop, en beide wilde genten vielen dood in 't riet, en 't water werd bloedrood. « Pif-paf ! » klonk het weer, en gansche scharen wilde ganzen vlogen op uit het riet, en het knalde opnieuw.

Het was eene groote jacht ; de jagers lagen rond het moeras, ja, eenige zaten boven in de boomtakken, die zich wijd over 't riet uitstrekten. De blauwe rook steeg gelijk wolken in de donkere boomen en hing over 't water. Dan kwamen de jachthonden in 't slijk : kladsch ! kladsch ! en deden rieten en biesen langs alle zijden zwaaien. Wat een schrik voor den armen eendvogel ! Hij wendde het hoofd, om het onder den vleugel te verbergen. Juist

op dit oogenblik zag hij niet wijd van zich eenen vreeselijk grooten hond staan ; de tong hing hem wijd uit den muil en zijne oogen zagen er schrikkelijk wreed uit. Hij zette zijnen snuit recht naar het eendje, toonde de scherpe tanden — en platsch ! hij ging heen zonder iets te doen.

« Och ! God zij gedankt ! » zuchtte het eendje, « ik ben zoo leelijk, dat zelfs de hond mij niet wil bijten. »

En dan lag het gansch stil, terwijl de hagel door het riet siste, en dat schot op schot knalde.

Eerst laat op den dag werd alles rustig, maar het arm jong durfde nog niet opstaan ; het wachtte nog verscheidene uren eer het durfde omzien, en dan spoedde het zich weg van 't moeras, zoo gauw het kon, over veld en weide. Er woedde een storm, zoodat het moeite had om voort te geraken.

Tegen den avond, kwam het aan een arm boerenhutteken, zoo ellendig, dat het niet wist langs welken kant ineen te vallen, en daarom bleef het maar staan. De storm blies zoo geweldig, dat het eendje op zijnen staart moest steunen om recht te blijven ; en het werd al erger en erger. Dan merkte het, dat de deur uit een der hengsels was geschoten en zoo scheef hing, dat het door de spleet in de kamer kon sluipen, en dat deed het.

Hier woonde eene oude vrouw met haren kater

en hare hen ; en de kater, dien zij « zoontje » heette, kon een krommen rug maken en ronken. Hij kon ook sprankels afgeven, maar daarvoor moest men zijn haar opstrijken. De hen had heel kleine, lage pootjes, en daarom heette zij Kieken-Kortbeen. Zij legde goed eieren, en de vrouw hield van haar als van haar eigen kind.

's Morgens bemerkte men gauw het vreemde eendje, en de kat begon te ronken en de kip te klokken.

« Wat is er te doen ? » zei de vrouw en zag in den ronde, maar zij zag niet goed, en daarom dacht zij, dat het eendje eene vette eend was, die verloren geloopen was. « Dat is nu eene goede, rare vangst, » zegde zij, « nu kan ik eendeneieren hebben ! Als het maar geen mannetje is ! Dat zullen wij nazien. »

En zoo werd het eendje op de proef aangenomen voor drie weken, maar er kwamen geene eieren voor den dag. In dat huis nu was de kater Mijnheer en de hen Madame, en zij zegden nooit van hun eigen dan : « Wij en de wereld ! » want zij dachten, dat zij wel de helft van de wereld waren en dan nog de beste helft. Het eendje meende, dat men van eene andere gedachte kon zijn, maar dat kon de hen niet verdragen.

« Kunt gij eieren leggen ? » vroeg zij.

« Neen. »

« Ah wel ! houd dan uwen bek ! »

En de Kater zegde : « Kunt gij den rug krommen, ronken en sprankels afgeven ? »

« Neen. »

« Ah wel ! dan moet gij zwijgen als verstandige menschen spreken. »

En het eendje zat in den hoek en werd weemoedig. Het begon te denken op de frissche lucht en den zonneschijn ; het kreeg zulk eenen wonderen lust om op 't water te zwemmen, dat het zich niet weerhouden kon het aan de klokken te zeggen.

« Wat is dat nu ? » vroeg zij. « Gij hebt niets te doen, daarom krijgt gij die kuren. Leg eiers of ronk, dan zal 't overgaan. »

« Maar het is zoo aangenaam te zwemmen op het water ! » zegde 't eendje, « zoo aangenaam het over 't hoofd te krijgen en neer te duiken tot op den grond ! »

« Ja, dat is zeker een groot plezier ! » zegde de hen. « Gij zult nog zot worden ! Vraag het maar aan den kater, — ik ken niemand verstandiger dan hij, — of hij er van houdt op het water te zwemmen of onder te duiken. Ik wil van mij niet spreken. Vraag het zelfs aan het heerschap, de oude vrouw ; verstandiger dan zij is er niemand in de wereld. Gelooft gij, dat zij lust heeft om te zwemmen of water over haar hoofd te krijgen ? »

« Gij verstaat mij niet, » zegde 't eendje.

« Zoo ! verstaan wij u niet ? Wie zou u verstaan ? Gij wilt zeker toch niet verstandiger zijn dan de kater en de vrouw, om van mij niet te spreken ? Heb maar zooveel noten niet op uwen zang, mijn kind ! en bedank uwen Schepper liever voor al het goede dat ge geniet ! Zijt gij niet in eene warme kamer aangeland en in een gezelschap waar iets te leeren is ? Maar, gij zijt een babbelaar, en het is niet aangenaam met u om te gaan. Ge moogt me gelooven ! Ik meen het goed met u. Ik zeg u on-aangenaamheden ; juist daaraan kan men zijne ware vrienden kennen. Zie maar dat ge eieren legt of leert spinnen en sprankels afwerpen. »

« Ik geloof dat ik toch in de wijde wereld zal gaan, » zegde 't eendje.

« Wel, doe het dan maar, » zegde 't hoen.

En het eendje ging. Het zwom op het water, het duikte onder, maar door alle dieren werd het misprezen, omdat het zoo leelijk was.

Nu kwam het najaar aan. De bladeren in het woud werden geel en bruin, de wind greep ze aan, en deed ze ronddansen, en hoog in de lucht zag het er heel koud uit. De wolken waren met hagel en sneeuw beladen ; en op de haag zat de raaf te schreeuwen « Aaf ! Aaf ! » van louter kou. Ja, men bevroos van er aan te denken ! Het arme eendje had het waarlijk niet goed.

Op zekeren avond, dat de zon vol pracht onderging, kwam er een heele vlucht schoone, groote vogels op uit de bosschen. Het eendje had er nooit zulke schoone gezien ; zij waren schitterend wit, met lange, slanke halzen. Dat waren zwanen. Zij uitten een gansch wonderbaar geluid, breidden hunne prachtige vleugels uit en vlogen weg van de koude streken naar de warme landen, naar opene meeren. Zij stegen zoo hoog, zoo hoog, dat het leelijke eendje wonderlijk te moede werd ; het draaide in 't water rond gelijk een wiel, stak den hals hoog in de lucht naar hen en uitte eenen schreeuw, zoo schel en vreemd, dat het er zelf bang van werd. O ! het kon de schoone vogelen, de gelukkige vogelen, niet vergeten, en zoodra het ze niet meer zien kon, duikte het onder tot op den bodem, en als het weer opkwam, was het gelijk buiten zichzelf. Het wist niet hoe die vogelen heetten, niet waar zij heen vlogen, maar toch beminde het ze, gelijk het nooit iemand had bemind. Het benijdde ze in 't geheel niet, — hoe ware het mogelijk zulke schoonheid voor zichzelf te wenschen ? — Het zou al blij geweest zijn, indien de eenden het maar hadden kunnen lijden, het arme, leelijke diertje !

En de Winter werd zoo koud, zoo koud ! Het eendje moest rondzwemmen in 't water om te beletten dat het toevroos, maar iederen nacht werd

de opening, waarin het zwom, kleiner en smaller; het vreesde dat het kraakte. Het eendje moest gedurig zijne beenen bewegen, opdat het water niet zou toegaan. Eindelijk werd het moe, lag gansch stil en vreesde vast in 't ijs.

Vroeg in den morgen, kwam er een boer. Hij zag het eendje, naderde, sloeg met zijnen blok het ijs in stukken, en bracht het beestje naar huis, bij zijne vrouw. Daar herleefde het weer.

De kinderen wilden ermee spelen, maar het eendje geloofde, dat zij het kwaad wilden doen, en vloog in zijnen schrik recht in den melkpot, zoodat de melk de kamer rondspatte. De vrouw schreeuwde en sloeg hare armen in de lucht; dan vloog het eendje in de kuip, waar de boter was, vandaar in de meelton en dan weer omhoog. Ei! Wat zag het er nu uit. De vrouw schreeuwde en sloeg er naartoe met de tang en de kinderen liepen elkander omver om het te vangen, en zij lachten en zij riepen.... Gelukkig stond de deur open; het geraakte buiten in de bosschen op de versch gevallen sneeuw. — Daar lag het als versuft.

Maar het zou te verdrietig zijn te vertellen al den nood en de ellende, die het eendje moest verduren in den strengen Winter. Het lag in 't moeras, tusschen het riet, toen de zon weer warm begon te schijnen. De leeuweriken zongen. Het was de schoone Lente.

Dan opende het opeens zijne vleugels; zij bruisen sterker dan vroeger en ondersteunden het krachtig. En eer de vogel het wist, was hij in eenen grooten hof, waar de appelboomen in bloem stonden, waar de vlierboomen geurden en hunne lange groene takken neerhingen tot op de bochtige grachten. O! hier was alles zoo liefelijk, zoo lente-frisch! En opeens, van onder het dicht geboomte, kwamen drie schoone, witte zwanen gezwommen; zij bruisen met de vleugels en zweefden zoo licht op het water. Het eendje kende die prachtige vogels en werd bevangen door eene zonderlinge zwaar-moedigheid.

« Ik zal naar hen opvliegen, en zij zullen mij dooden, omdat ik, die zoo leelijk ben, tot hen durf naderen; maar dat is eender! Beter door hen gedood te zijn, dan gebeten door de eenden, gepikt door de hoenders, geschopt door de meid, die voor het kickenkot zorgt, en gebrek te lijden in den Winter! » En het vloog in 't water en zwom naar de prachtige zwanen. Deze zagen het en vlogen met bruisende vleugels op hem toe. « Doodt mij maar! » zegde het arme beestje en boog zijn hoofd op den waterspiegel en verwachtte den dood, — maar wat zag het in het klare water? Het zag onder zich zijn eigen beeld, niet langer een mismaakte zwartgrauwe vogel, leelijk en vuil; een zwaan was het!

Het doet er niets toe in een eendenkot geboren te zijn, als men uit een zwanenei komt.

Het voelde zich oprecht blij over al den nood en de wederwaardigheden, die het geleden had; nu begreep het eerst zijn geluk en al de schoonheid, die het omringde. — En de groote zwanen zwommen errond heen en streelden het met hunne snavels.

In den hof kwamen er eenige kleine kinderen, die brood en graan wierpen in 't water, en het kleinste riep: « Daar is een nieuwe! » En de andere kinderen jubelden mee: « Ja, daar is een nieuwe gekomen! » En zij klaptten in de handen en dansten rond, liepen achter vader en moeder, en er werd brood en koek in 't water geworpen, en allen zegden: « De nieuwe is de schoonste! zoo jong en zoo prachtig! » En de oude zwanen bogen ervoor.

Dan voelde het zich gansch beschaamd en stak zijn hoofd onder de vleugels; het wist zelf niet waarom. Het was overgelukkig, maar in 't geheel niet trotsch. Het dacht, hoe het vervolgd en verhoond was geweest, en hoorde nu allen zeggen, dat het de schoonste was van al die schoone vogelen. En de vlierboom boog zijne takken tot in 't water neer, en de zon scheen zoo warm en zoo goed! Dan bruisten zijne vleugelen, zijn slanke hals rekte zich uit, en van harte jubelde het: « Zooveel geluk droomde ik niet, als ik nog het leelijke eendje was! »

ANDERSEN.

De Sterrenguldens.

DAAR was eens een klein meisje, wier vader en moeder dood waren, en zij was zóó arm, dat ze geen kamerken meer had om op te wonen, geen beddeken om in te slapen, en eigenlijk niets anders bezat dan de kleederen die zij aan haar lijf had en een stuksken droog brood, dat ze gekregen had van eene medelijdende ziel. Maar ze was braaf en vroom. Daar ze nu van alleman verlaten was en gansch alleen, stelde zij haar betrouwen op God, en ging de wijde wereld in.

Daar kwam ze een armen bedelaar tegen. Deze zegde: « Och! geef me toch iets te eten; ik heb zoo 'nen honger. » Zij gaf hem het gansche stuk brood en sprak: « God zegene u! » en ging wijder. Daar kwam een kind, dat klaagde en sprak: « Ik heb zoo'n koude aan mijnen kop: geef mij toch iets om mij te dekken. » Het meisje deed

haar mutsken af en gaf het. En als ze nog een beetje gegaan had, kwam weer een kind, dat geen lijfken aan had en kou leed; dan gaf zij het hare. En nog verder, vroeg een ander om een roksken; dat gaf ze weer. Eindelijk kwam ze in een bosch, en het was al donker geworden. Dan kwam een kind bidden en smeeken om een hemdeken. Het goede meisje dacht: « Het is al donker; niemand zal mij zien; ik zal mijn hemdeken maar weggeven, » en zij trok haar hemd uit en gaf het ook. Maar plotseling vielen de sterren uit den hemel en op den grond waren het louter harde blanke guldens, en in plaats van haar hemdeken, had zij er een ander van het fijnste linnen aan. Dan raapte zij de guldens op en ze was rijk voor gansch haar leven.

GRIMM.

De kleine Meermin.

VER in de zee is het water zoo blauw als de bladeren der schoonste koornbloem, en zoo klaar als het reinste glas; maar het is heel diep, dieper dan eenig ankertouw kan reiken. Vele kerktorens zouden op elkander moeten gezet worden, om van den bodem tot aan de oppervlakte te reiken. Daaronder woont het volk der zee.

Nu moet ge niet gelooven, dat er daar niets is dan een kale, witte zandbodem. Neen, daar groeien de wonderlijkste boomen en planten, zoo buigzaam in stam en bladeren, dat ze bij de minste beweging des waters heen- en weerwiegelen, alsof ze levend waren. Al de visschen, kleine en groote, glijden tusschen de takken, gelijk hierboven de vogelen in de lucht. Op de allerdiepste plaats, ligt het slot van den zeekoning. De muren zijn van koraal, en de lange, spitse vensters van den allerklaarsten amber;

maar het dak is van schelpen die open en toe gaan, volgens dat het water stroomt. Dat is danig schoon; want daarin liggen stralende paarlen, waarvan een enkele genoeg zou zijn om de kroon eener koningin op te luisteren.

De zeekoning daar beneden was al lange jaren een weduwnaar, maar zijne moeder deed het huis houden voor hem. Zij was eene verstandige vrouw, maar fier op haren adel; daarom droeg zij twaalf oesters op haren staart. De andere aanzienlijken mochten er maar zes hebben. Anders verdiende zij veel lof, vooral omdat zij zooveel hield van e kleine zeeprinsessen, hare kleindochters. Het waren zes schoone kinderen, maar de jongste was de liefste van allemaal. Haar vel was zoo klaar en zoo fijn als een rozeblad; hare oogen zoo blauw als de diepste zee; maar gelijk al de andere had zij geene voeten: haar lichaam eindigde in een visschenstaart.

Den heelen langen dag konden zij spelen beneden in het slot, in de groote zalen, waar levende bloemen langs de muren groeiden. De groote amber-vensters werden opengedaan en dan zwommen de visschen binnen naar hen toe, gelijk bij ons de zwaluwen binnen vliegen, als wij de vensters openen; maar de visschen zwommen recht naar de kleine prinsessen toe, aten uit hunne hand en lieten zich streelen.

Buiten vóór 't slot was een groote hof met

vuurroode en donkerblauwe boomen. De vruchten straalden gelijk goud en de bloemen gelijk een brandend vuur, terwijl zij gedurig stengels en bladeren bewogen. De grond zelf was van het fijnste zand, maar blauw als eene zwavelvlam. Over alles daarbeneden lag een wonderbaar blauwe schijn. Het scheen eerder, of men hoog in de lucht stond onder den blauwen hemel, dan op den zeebodem. Als de zee stil was, kon men de zon zien. Zij scheen eene purpere bloem, uit wier kelk al het licht stroomde.

Ieder der kleine prinsessen had haar eigen plaatsken in den hof, waar zij kon spitten en planten gelijk zij wilde. De eene gaf aan haar bloemperksken de gedaante van eenen walvisch. Eene andere vond beter dat het hare aan eene meermin geleek; maar de jongste maakte het hare gansch rond, gelijk de zon, en had slechts bloemen, die rood schenen gelijk zij. Het was een zonderling kind, stil en nadenkend; als de andere zusters hunne hofkens versierden met de wonderste dingen, die zij in gestrande schepen hadden gevonden, wilde zij, buiten de rozeroode bloemen, die aan de zon daarboven geleken, niets dan een marmerbeeld hebben. Dat was het beeld van een schoon jongskén; het was gehouwen uit witten, reinen steen. Bij het stranden van een schip was het op den zeebodem

geraakt. Zij plantte bij dat beeld een rozerooden treurwilg, die welig groeide en met zijne frissche takken erover hing tot op het blauwe zand, waar de schaduw zich violet vertoonde en, gelijk de takken, in beweging bleef. Men zou gezegd hebben, dat de boom en de roode schijn samen speelden en elkander kusten.

Geene vreugd was voor het meerminneken grooter, dan iets te hooren van de menschenwereld daar boven. De oude grootmoeder moest alles vertellen wat zij wist van schepen en steden, menschen en dieren. Vooral scheen het haar wonderschoon, dat boven op de aarde de bloemen geur hadden, — dat hadden ze niet op den bodem der zee, — en dat de wouden groen waren en dat de visschen, die men daar tusschen de takken ziet, zoo hoog en zoo schoon konden zingen, dat het een lust was. Dat waren de vogeltjes, die de grootmoeder visschen noemde; want anders hadden zij het niet verstaan, daar ze nooit een vogel hadden gezien.

« Als ge vijftien jaar wordt, » zegde de grootmoeder, « zult gij toelating krijgen om op te stijgen uit de zee, op eene klip te zitten in den maneschijn en de groote schepen te zien voorbij zeilen. Dan zult ge wouden en steden zien. »

Het volgende jaar, werd eene der zusters vijftien jaar; ze verschilden alle een jaar van elkan-

der, de jongste van hen moest dus nog vijf volle jaren wachten, eer zij van den zeebodem mocht opkomen en zien hoe het er bij ons uitziet. Doch de eene beloofde aan de andere te vertellen wat zij gezien had en het schoonste gevonden den eersten dag; want hunne grootmoeder vertelde hun niet genoeg. Daar was zooveel, waar ze bescheid moesten over hebben.

Geene enkele was zoo nieuwsgierig als de jongste, juist zij, die nog het langste moest wachten en die zoo stil en zoo vol gedachten was. Menigen nacht stond zij bij het open venster en zag naar boven door het donkerblauwe water, waar de visschen zwommen met hunne vinnen en staarten. De maan en de sterren kon zij zien; wel is waar schenen zij heel bleek, maar door het water zagen zij er veel grooter uit, dan voor ons. Gleed er daar als eene zwarte wolk heen onder hen, dan wist ze dat het of een valvisch was, die zwom over haar, of wel een schip met vele menschen. Die dachten er vast niet op, dat eene schoone, kleine meermin daar onder stond en hare witte handen naar de kiel uitstreckte.

Eindelijk was dan de oudste prinses vijftien jaar en mocht opstijgen naar de oppervlakte der zee.

Als zij terug kwam, had zij honderden dingen te vertellen, maar het schoonste, zegde zij, was te

liggen in den maneschijs, op eene zandbank, in de stille zee, en dicht bij de kust, de groote stad te zien, waar honderden lichten als sterren blonken, daar de muziek te hooren en 't geratel en 't rumoer van wagens en menschen, de vele kerktorens en tinnen te zien, en te hooren hoe de klokken luiden. Juist omdat zij daar niet kon komen, verlangde zij er meer naar.

O! hoe luisterde de jongste zuster! En als zij later in den avond aan 't open venster stond en opblikte door het donkerblauw water, dacht zij op de groote stad met al 't geruisch en 't rumoer, en dan scheen het haar, dat zij de kerkklokken kon hooren luiden tot daar beneden.

Het jaar daarna kreeg de andere zuster toelating om door het water op te stijgen en te zwemmen waarheen zij wilde. Zij duikte op, juist als de zon onderging, en dit zicht, vond ze, was het schoonste van alle. De heele hemel zag er uit als goud, zeide ze, en de wolken! ja, hunne schoonheid kon zij niet beschrijven. Rood en violet waren zij over haar heen gezeild; maar veel sneller dan zij, vloog, gelijk een langen, witten sluier, eene vlucht witte zwanen over 't water heen, naar de zon toe. Zij zwom de zon tegen, maar deze zonk en de roze schijn verdween van de oppervlakte der zee en ook van de wolken.

Het jaar daarna steeg de derde zuster op. Zij was de stoutmoedigste van hen allen; daarom zwom zij eenen breeden vloed op, die in de zee liep. Schoone, groene heuvels met wijnranken zag zij. Kasteelen en hoeven kwamen uit prachtige wouden te voorschijn. Zij hoorde hoe alle vogelen zongen, en de zon scheen zoo warm, dat zij dikwijls onder 't water moest duiken om haar brandend aangezicht te verkoelen. In eene kleine bocht trof zij eenen heelen troep kleine menschenkinderen aan. Gansch naakt liepen zij en plasten in het water. Zij wilde met hen spelen, maar zij liepen verschrikt weg en daar kwam een klein zwart dier, — dat was een hond, maar zij had nooit te voren eenen hond gezien — en baste zoo verschrikkelijk tegen haar, dat zij bang werd en onderdook in de opene zee; maar nooit zou zij de prachtige wouden vergeten, de groene heuvels en de lieve kinderen die in 't water konden zwemmen, ofschoon zij geen visschenstaart hadden.

De vierde zuster was niet zoo stoutmoedig; zij bleef buiten in de onstuimige zee en vertelde dat het daar juist het schoonste was. Men zag vele uren ver in den ronde en de hemel welfde zich bovenop gelijk eene groote glazen klok. Schepen had zij gezien, maar slechts in de verte; zij zagen er als meeuwen uit. De spelende dolfijnen maakten tuimelaren en de groote walvisschen spotten uit

hunne neusgaten waterstralen gelijk springbronnen zoo hoog.

Nu kwam de toer der vijfde zuster. Haar geboortedag viel juist in den Winter en daarom zag zij wat de andere, den eersten keer, niet gezien hadden.

De zee scheen gansch groen, en rondom zwommen er groote ijsbergen. Elk van hen zag er uit gelijk een parel, zegde zij, en was nog veel grooter dan de kerktorens, die de menschen bouwen. Zij vertoonden zich in de wonderlijkste gestalten en glinsterden als diamanten. De meermin had zich op een der grootste neergezet, en al de zeilschepen loefden verschrikt weg van waar zij zat en de wind liet spelen in haar lang haar. Maar tegen den avond werd de hemel overtrokken met wolken, het bliksemde en donderde, terwijl de zwarte zee de groote ijsblokken hoog ophief en deed glinsteren in het vale weerlicht. Op al de schepen trok men de zeilen in : overal heerschten angst en schrik, maar zij zat rustig op haar vlottenden ijsberg en zag het blauwe weerlicht in zig-zag neerslaan op de blinkende zee.

Telkens dat een der zusters voor den eersten keer boven 't water kwam, was zij altijd verrukt over het nieuwe en schoone, dat zij zag; maar wanneer zij nu, als volwassene meisjes, mochten opstijgen als zij wilden, werd het hun onverschillig.

Zij verlangden weer naar huis en na verloop van eene maand, zegden zij, dat het beneden bij hun toch het allerschoonste was en dat men zich daar zoo goed thuis voelde.

Menigen avondstond namen de vijf zusters elkander bij den arm en stegen in rij omhoog. Zij hadden schoone stemmen, schooner dan die der menschen, en als er een storm op handen was en zij geloofden, dat de schepen zouden vergaan, dan zwommen zij die te gemoet, bezongen met verlokkende stem de pracht des zeebodems en bezwoeren de zeelieden niet bang te zijn om beneden te komen. Maar deze konden dit niet verstaan; zij dachten dat het de storm was dien zij hoorden; en de schoonheden daaronder golden hun niets, want als het schip zonk, verdronken de menschen en kwamen slechts als lijken aan in het slot van den zeekoning.

Als de zusters zoo des avonds, arm in arm opstegen uit de zee, bleef de kleine zuster gansch alleen achter en zag hen na en het was haar of zij weenen wou; maar de meerminnen hebben geen tranen, en daarom leed ze veel meer.

« Ach! was ik toch vijftien jaar! » zegde ze. « Ik weet, dat ik veel zal houden van de wereld daarboven en van de menschen, die daar gewonnen en geboren worden! »

Eindelijk werd zij dan vijftien jaar.

« Zie ! nu is het uwe beurt ! » zegde hare grootmoeder, de oude koningin-weduwe, « Kom nu, laat mij u opsmukken, gelijk uwe andere zusters. » En zij vlocht haar in het haar eenen krans van witte leliën, waarvan ieder bloemblad de helft van eenen parel was. En de oude liet acht groote oesters zich aan den staart der prinses vastklemmen, om haren hoogen rang te toonen.

« Dat doet mij zeer ! » zegde de kleine meermin.

« Ja, om schoon te zijn, moet men wat kunnen uitstaan, » zegde de oude.

O ! zij had zoo gaarne al deze pracht afgeschud en zich van den zwaren krans ontdaan : de roode bloemen van haren hof stonden haar veel schooner ; maar zij durfde niet. « Vaarwel ! » zegde ze, en steeg dan licht en luchtig, gelijk een bobbel, door het water.

De zon was juist ondergegaan, als zij haar hoofd boven 't water uitstak, maar al de sterren blonken nog als rozen en goud. En midden in de bleekroode lucht straalde de avondster zoo klaar en zoo schoon.

De lucht was zacht en frisch en de zee doodstil. Daar lag een groot schip met drie masten. Een enkel zeil slechts was gespannen ; want niet één windje waaide, en rondom in het touwwerk en op de raas zaten de matrozen. Daar werd gezongen en

muziek gemaakt, en als het nacht werd, blonken er honderden lichtjes van alle kleuren. Het was of er vlaggen van alle landen in de lucht waaiden. De kleine meermin zwom naar het kajuitvenster toe, en iederen keer dat de baren haar optilden, kon zij binnen, door de reine ruiten, vele opgetooide menschen zien. Maar de schoonste van allen was toch de jonge prins met zijne groote, zwarte oogen. Hij was vast niet meer dan zestien jaar. Het was zijn geboortedag en daarom werd er zooveel omslag gemaakt. De matrozen dansten op het dek en als de jonge prins daar verscheen, schoten er wel honderd vuurpijlen de lucht in, die een licht gaven gelijk de klare dag. De kleine meermin verschrikte en duikte snel onder 't water, maar zij stak welhaast haar hoofd weer omhoog en dan was het, alsof al de sterren van den hemel op haar neervielen. Nooit had zij zulk vuurwerk gezien ! Groote zonnen snorden rond ; prachtige vuurvisschen schoten door de blauwe lucht en alles werd teruggekaatst door de klare, stille zee. Op het schip zelf was het zoo licht, dat men ieder klein touwken kon zien, laat staan de menschen ! O ! hoe schoon toch was de jonge prins ! En hij drukte eenieder de hand en lachte vriendelijk, terwijl de muziek in den heerlijken nacht weerklonk.

Het werd laat, maar de kleine meermin kon

hare oogen van 't schip en van den schoonen prins niet afwenden. De veelkleurige lichten gingen uit, er stegen geene vuurpijlen meer op, er lieten zich ook geen kanonschoten meer hooren, maar in de diepte der zee ging er een ruischen en bruisen op. Onder-tusschen zat zij op het water en wiegelde op en neer, zoodat zij in de kajuit kon zien. Maar het schip nam eene snellere vaart; het eene zeil breidde zich uit na het andere; nu sloegen de golven hooger, groote wolken trokken voorbij, het bliksemde in de verte.

O! het ging een schrikkelijk onweer worden! Daarom trokken de matrozen algauw de zeilen in. Het groot schip werd in vliegende vaart over de onstuimige zee geslingerd. Het water zwol tot groote, zwarte bergen, die over de masten wilden slaan, maar het schip dook gelijk een zwaan neder, onder de hooge baren en verhief zich dan weer op het zwellend water. Het scheen der kleine meermin eene prettige vaart, maar zoó dachten de zeelieden niet: Het schip knakte en kraakte; de forsige baren beukten de dikke planken krom; de zee sloeg over 't schip heen, de mast brak midden door gelijk een riet, en het schip ging heelemaal overzij, terwijl het water in de romp drong. Nu zag de kleine meermin dat zij in gevaar waren; zij moest zichzelf in acht nemen voor de balken en planken

van 't schip, die op het water dreven. Een oogenblik was het zoo pikdonker, dat zij in 't geheel niets kon zien; maar als het weer bliksemde, werd het zoo hel, dat zij iedereen herkende op 't schip. Elk weerde zich zoo goed hij kon; maar zij zocht vooral naar den jongen prins en op 't oogenblik, dat het schip openspleet, zag zij hem neerzinken in de diepte der zee. Zij was er blij om, want nu kwam hij naar haar beneden; maar opeens herinnerde zij zich, dat de menschen in 't water niet kunnen leven, en dat hij, niet anders dan dood, kon aankomen in haars vaders slot. Neen, sterven mocht hij niet! Daarom zwom zij er heen, tusschen de balken en de planken, die op de zee dreven, en vergat teenemaal dat zij zich daaraan kon kwetsen. Zij dook diep onder 't water en steeg weer hoog op de baren, en zoo kwam ze eindelijk bij den jongen prins, die haast niet meer kon zwemmen op de onstuimige zee. Zijne armen en beenen begonnen moe te worden, zijne schoone oogen vieien toe; sterven moest hij, indien de kleine meermin hem niet redde. Zij hield zijn hoofd boven water en liet zich met hem voortdrijven, waarheen de baren wilden.

In den morgen was het slecht weer voorbij. Van 't schip was geen spaander meer te zien; de zon steeg rood op en schitterde op het water. Het

was alsof zij op 's prinsen wangen nieuw leven riep, maar zijne oogen bleven gesloten. De meermin kustte zijn hoog, schoon voorhoofd en streek zijne natte lokken achteruit. Haar dacht dat hij geleek op het marmerbeeld beneden in haren kleinen hof. Zij kustte hem opnieuw en wenschte dat hij toch leven mocht.

Nu zag zij voor zich het vaste land : hooge, blauwe bergen, op wier toppen de witte sneeuw schitterde alsof het zwanen waren, die daar lagen. Beneden bij de kust waren er schoone, groene wouden, en vooraan stond eene kerk of een klooster, dat wist ze niet goed, maar een gebouw was het. Citroen- en oranjeboomen groeiden daar in den hof en vóór de poort stonden hooge palmboomen. De zee vormde hier eene kleine bocht, die gansch stil was, maar zeer diep. Recht tot aan de rots, waar het witte, fijne zand opgestoven lag, zwom zij met den schoonen prins, legde hem op 't zand en zorgde vooral dat zijn hoofd omhoog lag in den warmen zonneschijn.

Nu luidden de klokken in het groote, wit gebouw en daar kwamen vele jonge meisjes door den hof. Dan zwom de kleine meermin wat verder tot achter eenige hooge steenen, die uitstaken boven het water, dekte zich met zeeschuim zoodat niemand haar kon zien, en dan lette zij op, wie er komen zou bij den armen prins.

Het duurde niet lang, of er kwam een jong meisje daar aan. Zij scheen danig te verschieten, maar na een oogenblik haalde zij verschillende menschen, en de meermin zag, dat de prins weer tot het leven kwam en dat hij glimlachte tegen allen in de ronde, maar tegen haar glimlachte hij niet. Hij wist immers ook niet, dat zij hem gered had. Zij voelde zich zoo bedroefd, dat, wanneer hij weg gevoerd werd naar het groot gebouw, zij vol weemoed nederdook in 't water en terugkeerde naar het slot haars vaders.

Altijd was zij stil en nadenkend geweest, maar nu werd zij het veel meer. Hare zusters vroegen haar wat zij gezien had daarboven voor den eersten keer, maar zij vertelde niets.

Menigen avond en morgen steeg zij daar weer op, waar zij den prins had verlaten. Zij zag hoe de vruchten in den hof rijpten en afgeplukt werden; zij zag hoe de sneeuw smolt op de hooge bergen, maar den prins zag zij niet; en daarom keerde zij altijd meer bedroefd naar huis. Daar was het haar eenige troost, te zitten in den kleinen hof en hare armen te slaan om het lieve marmerbeeld, dat aan den prins geleek; maar hare bloemen verzorgde zij niet. Die groeiden, gelijk in eene wildernis, over de wegen en vlochten hunne lange stengels en bladeren om de boomtakken, zoodat het er gansch donker was.

Eindelijk kon zij het niet langer uithouden, maar zegde het tegen eene harer zusters, en dan kregen aanstonds al de andere het te weten. Deze zegden het aan niemand anders dan aan een paar andere meerminnen, die het enkel voortvertelden aan hunne beste vriendinnen. Een van deze wist bescheid, wie de prins was — zij had ook het feest op het schip gezien — zij wist waar hij vandaan was en waar zijn koninkrijk lag.

« Kom, kleine zuster ! » zegden de andere prinsessen, en met de armen om elkanders schouders, stegen zij in eene lange rij naar boven, waar zij wisten dat 's prinsen kasteel lag.

Dit was gebouwd van eene soort van lichtgelen, glinsterenden steen, met groote marmeren trappen, waarvan een naar de zee afdaalde. Prachtige, vergulde koepels vormden het dak, en tusschen de zuilen, die rond het heele gebouw gingen, stonden marmeren beelden, die er bijna levend uitzagen. Door het klare glas in de hooge vensters zag men binnen in de prachtige zalen, waar kostelijke zijden gordijnen en tapijten opgehangen waren en alle muren pronkten met groote schilderijen, dat het een waar plezier was om zien. Midden in de grootste zaal sprong er eene groote fontein. Hare stralen verhieven zich hoog tot aan den glazen koepel in 't gewelf, waardoor de zon op 't water scheen en

op de rijke planten, die groeiden in het groot bekken.

Nu wist ze waar hij woonde, en daar vertoefde ze menigen avond en nacht op 't water. Zij zwom veel dichtër bij 't land dan de andere het durfden. Ja, zij zwom zelfs het smalle water op, tot onder het prachtige marmeren balkon, dat eene lange schaduw op het water wierp. Hier zat zij en tuurde op den jongen prins, die dacht dat hij gansch alleen was in den klaren maneschijn.

Zij zag hem menigen avond met muziek in zijn prachtig zeilbootje varen, waarvan de vlaggen waaiden. Zij gluurde van uit het groene riet, en als de wind dan haar langen, zilverwitten sluier opnam en iemand het zag, dan dacht men, dat het een zwaan was, die hare vleugels uitspreidde.

Zij hoorde menigen nacht, als de visschers met fakkels op zee waren, dat zij zoo veel goeds van den jongen prins vertelden, en dan was zij blij, dat zij zijn leven gered had, toen hij halfdood op de baren dreef. Maar hij wist er niets van en kon niet eens van haar droomen.

Meer en meer begon zij van de menschen te houden; meer en meer wenschte zij tusschen hen te kunnen opstijgen. Hunne wereld, dacht zij, was veel grooter dan de hare. Zij konden immers op schepen over de zee heenvliegen, op de hooge bergen, hoog over de wolken stijgen, en de landen,

zegde de kleine meermin bedroefd. « Ik zou al mijne honderde jaren geven, die ik te leven heb, om slechts éénen dag een mensch te zijn, en later deel te hebben in de hemelsche wereld. »

« Daar moet ge niet gaan op denken ! » zegde de oude. « Wij hebben het veel gelukkiger en beter, dan de menschen daarboven. »

« Ik zal dan sterven en vloten als schuim op de zee, de muziek der baren niet meer hooren, niet meer de schoone bloemen en de roode zon zien ! Kan ik dan hoegenaamd niets doen om eene eeuwige ziel te bekomen ? »

« Neen ! » zegde de oude. « Slechts als een mensch u zoo liefkreeg, dat gij hem meer waart dan vader en moeder ; als hij met al zijne gedachten en gansch zijne liefde aan u hing, en en priester zijne rechterhand in de uwe liet leggen, met belofte van getrouwheid hier en in alle eeuwigheid, dan zou zijne ziel in uw lichaam overvloeien en gij zoudt ook deel hebben aan 's menschen geluk. Hij gaf u eene ziel en behield toch zijne eigene. Maar dat kan nooit geschieden. Juist wat het schoonste is hier in de zee, uw visschenstaart, vinden zij leelijk daarboven op aarde. Zij weten niet beter ! Om schoon te zijn moet men daar twee lompe stelten hebben, die zij beenen noemen. »

De kleine meermin zuchtte en zag bedroefd naar haren visschenstaart.

« Laat ons vroolijk zijn! » zegde de oude.
« Laat ons maar dansen en springen gedurende de drie honderd jaren die wij te leven hebben. 't Is waarlijk een goed eindeken tijds! Later kan men des te beter in zijn graf uitrusten. Vanavond hebben wij hofbal! »

Dat was ook eene pracht gelijk men er nooit op aarde ziet. De muren en 't gewelf in de groote danszaal waren van dik, maar doorzichtig glas. Verschillende honderden kolossale schelpen, rozerood en grasgroen, in rijen langs weerskanten geschikt, verspreidden een blauwen gloed, die de heele zaal verlichtte en scheen door en door de muren, zoodat de zee daarbuiten er van verlicht was. Men kon de ontelbare visschen zien, groote en kleine, die tegen de glazen muren zwommen. Bij eenige schenen de vinnen purperrood, bij andere schenen zij van zilver en goud. Midden door de zaal vloeide een breede, vlietende stroom en op dezen dansten de meermannen en de meerminnen op hun eigen maatgezag. Zulke schoone stemmen hebben de menschen op aarde niet. De kleine meermin zong het schoonste van allemaal, en zij klaptten in de handen voor haar, en een oogenblik voelde zij blijdschap in 't hart, want zij wist dat zij de schoonste stem had van allen op aarde en in de zee. Maar haast begon zij toch weer te denken op

de wereld daar boven. Zij kon den schoonen prins niet vergeten en hare smart omdat zij, gelijk hij, geene onsterfelijke ziel bezat. Daarom sloop zij uit het kasteel haars vaders, en terwijl alles daar binnen zang en lust was, zat zij bedroefd in haren kleinen hof. Dan hoorde zij den walddhoorn door het water klinken en zij dacht: « Nu zeilt hij vast daarboven, hij, die mij dierbaarder is dan vader en moeder, hij, wien mijne gedachten aanhangen en in wiens hand ik het geluk mijns levens zou willen leggen! Alles wil ik wagen om hem te winnen en eene onsterfelijke ziel! Terwijl mijne zusters daarbinnen dansen in mijns vaders slot, wil ik naar de tooverheks der zee gaan, waar ik altijd zoo bang van was, maar zij geeft misschien raad en hulp. »

Nu ging de kleine meermin haren hof uit en voort door den bruisenden maalstroom, waarachter de tooverheks woonde. Dien weg was ze nooit te voren gegaan: daar groeide noch bloem, noch zee-gras; alleen de naakte, grauwe zandbodem strekte zich uit onder den maalstroom, waar het water, gelijk bruisende molenwieken ronddwarrelde, en alles in de diepte meerukte wat het krijgen kon. Midden door deze vernielende dwarreelpoelen, moest zij heen om te komen in 't gebied der zeetooverheks, en hier was er langen tijd geen andere weg dan over

min, die zij gevangen hadden en geworgd. Dat was voor haar het verschrikkelijkste.

Nu kwam zij aan eene groote, slijmerige plaats in 't woud, waar groote, vette waterslangen zich wentelden en hunnen vuilen, witgelen buik toonden. Midden op de plaats verhief zich een huis, gemaakt uit de witte beenderen van verdronken menschen. Daar zat de tooverheks en liet eene pad uit haren mond eten, gelijk de menschen suiker geven aan eenen kanarievogel. De leelijke, vette waterslangen heette ze hare kleine kiekskens en liet ze spartelen op hare breede, sponsachtige borst. « Ik weet wel wat ge wilt, » zegde de tooverheks. « 't Is niet slim van u ; evenwel zult gij uwen zin hebben, want dat zal u in 't ongeluk brengen, mijne schoone prinses. Ge zoudt gaarne van uw visschenstaart af zijn en in plaats daarvan twee stompe beenen hebben, om te gaan gelijk de menschen, opdat de jonge prins op u verliefd zou worden, en dat gij hem zoudt kunnen krijgen en eene onsterfelijke ziel. » Te gelijkertijd lachte de heks zoo luid en leelijk, dat de padden en de slangen op aarde nedervielen en daar spartelden. « Ge komt juist op den rechten tijd, » zegde de heks ; « morgen na zonsopgang hadde ik u niet meer kunnen helpen, eer er weer een jaar om was. Ik zal u een drank bereiden ; met dezen zult ge, eer de zon opgaat, naar land zwemmen. Zet u daar op den oever neer

« Maar mij moet gij ook betalen, » zegde de heks, « en het is geene kleinigheid, die ik verlang. Gij hebt de schoonste stem van allen hier beneden op den bodem der zee. Met haar denkt gij hem wel te betooveren, maar uwe stem zult gij mij geven. Het beste, wat gij hebt, moet gij mij afstaan voor mijnen kostelijken drank. Mijn eigen bloed moet ik er u, ja, in geven, opdat de drank scherp worde gelijk een tweesnijdend zwaard. »

« Maar als gij mij mijne stem neemt, » zegde de kleine meermin, « wat houd ik dan over ? »

« Uwe schoone gestalte, » zegde de heks, « uwen zwevenden gang en uwe sprekende oogen. Met dezen kunt gij wel een menschenhart bekoren. Hewel ? Hebt gij moed gevat ? Steek dan uw tongsken uit en ik zal het in betaling afsnijden. Dan krijgt gij den krachtigen drank. »

« Het geschiede ! » zegde de kleine meermin, en de heks zette haren ketel op om den tooverdrank te koken. « Reinheid is een goed ding, » zegde ze en ze schuurde den ketel met de slangen, die ze tot eenen knoop bond. Nu krabte zij hare borst open en liet haar zwart bloed nederdruppen. De damp vormde de zonderlingste gestalten, zoodat men er bang en benauwd moest van worden. Ieder oogenblik wierp de heks wat nieuws in den ketel, en als het goed doorkookte, was het of men een krokodil hoorde weenen. Eindelijk was de drank gereed ; hij zag er uit als het klaarste water.

« Daar hebt ge 't nu ! » zegde de heks en sneed de tong der kleine meermin af, die nu stom was, en zingen noch spreken kon.

« Indien de polypen u zouden grijpen, als ge door mijn woud teruggaat, » zegde de heks, « zoo gooi maar een enkelen druppel van dezen drank op hen. Dan springen hunne armen en vingeren in duizend stukken ! » Maar dat behoefde de kleine meermin niet te doen : de polypen trokken verschrikt voor haar terug, als zij den stralenden drank zagen, die blonk in hare hand alsof het eene fonkelende ster was. Zoo kwam zij haast door het woud, het moeras en den bruisenden maalstroom.

Zij kon haars vaders slot zien, de lichten waren uit in de groote danszaal. Zij sliepen vast allen daarbinnen, maar zij waagde het toch niet hen op te zoeken, nu dat ze stom was en voor altijd van hen wilde weggaan. Het was alsof haar hart n twee zou breken van smart. Zij sloop in den hof, plukte eene bloem uit het hofken van ieder harer zusters, wierp met de vingeren duizenden kussen heen naar het slot en steeg op door de donkerblauwe zee.

De zon was nog niet opgekomen, als zij 's prinses paleis zag en den prachtigen marmertap bestee. De maan scheen wonderklaar. De kleine meermin dronk den brandenden, scherpsten drank, en het was alsof een tweesnijdend zwaard door haar

tenger lichaam ging ; zij viel ervan in bezwijming en lag als dood. Als de zon over de zee scheen, ontwaakte zij en zij voelde eene snerpande pijn, maar recht vóór haar stond de schoone, jonge prins. Hij vestigde zijne gitzwarte oogen op haar. Dan sloeg zij de hare neer en zag dat haar visschenstaart weg was en dat zij de liefelijkste kleine witte beenen had, die ooit een meisje kon hebben. De prins vroeg, wie zij was en hoe zij daar gekomen was, en zij zag vriendelijk en toch zoo bedroefd op hem met hare donkerblauwe oogen : spreken kon ze immers niet ? Dan nam hij haar bij de hand en voerde ze in 't slot. Bij iedere schrede, die zij deed, was het, alsof zij trad op spitse naalden of scherpe messen, maar dat verdroeg zij gaarne. Aan 's prinses hand steeg zij zoo licht als een waterblaasje, en hij en allen verwonderden zich over haren sierlijken, zwevenden gang.

Kostelijke kleederen van zijde en neteldoek kreeg zij nu. In 't slot was zij de schoonste van allen, maar zij was stom, kon noch zingen, noch spreken. Schoone slavinnen, gekleed in zijde en goud, kwamen vooruit en zongen voor den prins en diens koninklijke ouders. Eene zong schooner dan al de anderen en de prins klopte in de handen en glimlachte tegen haar. Dan werd de kleine meermin bedroefd ; zij wist dat zij zelve veel schooner had kunnen zingen ; zij dacht : « O ! dat hij maar wist,

dat ik, om bij hem te zijn, mijne stem heb weggegeven in aller eeuwigheid ! »

Nu dansten de slavinnen in sierlijke, zwevende kringen op de heerlijkste muziek. Dan hief de kleine meermin hare nette, witte armen omhoog, ging op hare teenen staan en zweefde heen over den vloer, danste zooals nog niemand gedanst had. Bij iedere beweging werd hare schoonheid meer zichtbaar en hare oogen spraken dieper in 't hart dan der slavinnen zang.

Allen waren erover verrukt, vooral de prins, die haar zijne kleine vondelingne noemde, en zij danste meer en meer, ofschoon, iederen keer dat hare voeten de aarde raakten, het was alsof zij trad op scherpe messen. De prins zegde, dat zij altijd bij hem zou blijven, en zij kreeg toelating om voor zijne deur op een fluweelen kussen te slapen.

Hij liet ze een amazonenkleed maken, opdat zij hem te paard zou kunnen volgen. Zij reden door de geurende wouden, waar de groene takken haar op de schouders sloegen en de kleine vogelen zongen tusschen de frissche bladeren. Zij klom met den prins op de hooge bergen, en ofschoon hare teedere voetjes bloedden, dat zelfs de anderen het konden zien, lachte zij er toch mee en volgde hem, totdat ze de wolken zagen zeilen onder hen, gelijk eene vlucht vogelen, die naar de vreemde landen trokken.

Thuis op 's prinsens slot, als 's nachts de anderen

sliepen, ging zij buiten op den breeden marmeren trap staan en het koud zeewater verkoelde hare brandende voeten ; en dan dacht zij aan hen, daar beneden in de diepte.

Op eenen nacht kwamen hare zusters arm in arm. Zij zongen zoo treurig terwijl zij zwommen op het water ; en zij wenkte hen toe en zij herkennen haar en vertelden, hoe bedroefd zij hen allemaal gemaakt had. Daarna bezochten zij haar iederen nacht, en eenen nacht zag zij, ver uit, de oude grootmoeder, die in vele jaren niet boven de zee was gekomen en den zeekoning, met zijne kroon op 't hoofd. Zij strekten de handen uit naar haar, maar waagden zich zoo dicht aan wal niet, als de zusters.

Dag aan dag werd zij den prins dierbaarder. Hij beminde haar, gelijk men een goed, dierbaar kind bemint, maar haar tot zijne koningin maken, dat viel hem in 't geheel niet in den zin ; en toch zijne vrouw moest zij worden ; anders kreeg zij geene onsterfelijke ziel, maar zou op zijnen bruiloftsmorgen vergaan tot schuim op de zee.

« Houdt gij niet meer van mij, dan van allen te gader ? » schenen de kleine meermin hare oogen te zeggen, als hij ze in zijne armen nam en haar schoon voorhoofd kuste.

« Ja, gij zijt mij de dierbaarste, » zegde de

prins, « want gij hebt het beste hart van allen. Gij zijt mij meer toegedaan en gij trekt op een jong meisje, dat ik eenmaal gezien heb, maar zeker nooit zal terug zien. Ik was op een schip, dat strandde. De baren dreven mij aan land bij een klooster, waar vele jonge meisjes woonden. De jongste daarvan vond mij op den oever en redde mijn leven. ik zag ze maar twee keeren. Zij was de eenige die ik kon beminnen op deze wereld, maar gij trekt op haar. Gij verdringt bijna haar beeld uit mijne ziel. Nooit zullen wij scheiden. » — « Ah ! hij weet niet, dat ik zijn leven gered heb, » dacht de kleine meermin, « ik droeg hem over de zee tot waar het klooster staat. Ik zat achter 't schuim en zag of geen mensch zou komen. Ik zag het lieve meisje, waarvan hij meer houdt dan van mij ! » En de meermin zuchtte diep. Weenen kon zij niet. « Het meisje woont in een klooster, » heeft hij gezegd, « zij komt nooit in de wereld. Zij zullen malkander niet meer ontmoeten. Ik ben bij hem, ik zal hem verzorgen, beminnen, hem mijn leven offeren. »

Maar nu zou de prins gaan trouwen en de schoone dochter van den naburigen koning tot vrouw nemen, vertelde men. Daarom was het, dat hij zulk een prachtig schip uitrustte. De prins gaat op reis om de landen van den naburigen koning te zien, heette het nog, maar het is om de dochter te zien

van den naburigen koning en een groot gevolg zal hij meenemen. Maar de kleine meermin schudde het hoofd en lachte. Zij kende 's prinsen gedachten veel beter dan al de anderen. « Ik moet op reis, » had hij tegen haar gezegd, « ik moet de schoone prinses zien. Mijne ouders verlangen het, maar mij dwingen om ze naar huis te voeren als mijne bruid, willen ze niet. Ik kan ze niet beminnen, zij trekt niet op het lieve meisje uit het klooster, gelijk gij erop trekt. Zou ik eens eene bruid kiezen, dan nog liever u, mijne stomme vondelinge, met uwe sprekende oogen. »

« Gij zijt toch niet bang voor de zee, mijn zwijgend kind, » zegde hij, als ze stonden op het prachtig schip, dat hem zou voeren naar het land van den naburigen koning. En hij vertelde haar van den storm en van de zeestilte, van de zeldzame visschen in het diep en van wat de duikers daar hadden gezien. En zij glimlachte bij zijne vertelling, zij kende immers, beter dan wie ook, den bodem der zee ?

In den maneklaren nacht, als allen sliepen, behalve den stuurman, die aan 't roer stond, zat zij op den boord van 't schip en staarde neer door het klare water en het scheen haar, of zij haars vaders slot zag. Boven daarop stond de oude grootmoeder met de zilveren kroon op het hoofd en staarde naar

omhoog door het rimpelend water naar de kiel van 't schip. Daar kwamen hare zusters boven 't water uit. Zij staarden bedroefd op haar en wrongen hunne witte handen. Zij wenkte hun toe en wilde vertellen, dat het haar goed ging en dat zij gelukkig was, maar de scheepsjongen naderde en hare zusters duikten onder, zoodat hij van gedacht bleef, dat het wit, dat hij gezien had, schuim was op de zee.

Den naasten morgen zeilde het schip de haven binnen bij de prachtige stad van den naburigen koning. Al de kerkklokken luidden en van de hooge torens klonken de bazuinen, terwijl de soldaten daar stonden met wapperende vaandels en blinkende bajonnetten. Iederen dag was het feest. Bals en partijen volgden op elkander, maar de prinses was nog niet daar. Zij werd verre van daar opgebracht in een klooster, zegde men; zij leerde daar de koninklijke deugden. Eindelijk kwam zij aan.

De kleine meermin was verlangend hare schoonheid te zien, en zij moest het erkennen, een lieflijker schepsel had zij nooit gezien. Haar vel was zoo fijn en blank, en achter de lange, donkere wimpers, lachte een paar donkerblauwe, rechtzinnige oogen.

« Gij zijt het ! » zegde de prins. « Gij zijt degene, die mij gered hebt, toen ik als een lijk op den oever lag ! » En hij drukte zijne blozende bruid

in zijne armen. « O ! ik ben te gelukkig ! » zegde hij tegen de kleine meermin. « Het beste, dat ik ooit kon hopen, is voor mij vervuld ! Gij zult u over mijn geluk verblijden, want gij houdt meer van mij dan al de anderen. » En de kleine meermin kuste zijne hand en het scheen haar alsof zij haar hart voelde breken. Zijn bruiloftsmorgen zou haar immers den dood geven en haar tot schuim op de zee doen veranderen !

Al de kerkklokken luidden; herauten reden in de straten rond en verkondden de verloving. Op alle altaren brandde geurige olie in kostbare zilveren lampen. De priesters zwaaiden de wierookvaten, en de bruid en de bruidegom reikten elkander de hand en ontvingen 's bisschops zegen. De kleine meermin stond daar in zijde en goud en hield den sleep der bruid, maar hare ooren waren doof voor de feestelijke muziek, hare oogen blind voor de heilige plechtigheid; zij dacht aan haren langen doodsnacht, aan al wat zij verloren had op deze wereld.

Nog denzelfden avond, gingen bruid en bruidegom aan boord van het schip. De kanonnen bomden, alle vlaggen waaiden en midden op het schip was eene koninklijke tent van goud en purper opgericht, en met de prachtigste kussens versierd. Daar zou het bruidspaar slapen in den stillen, koelen nacht.

De zeilen zwollen in den wind en het schip gleed licht en zonder groote beweging heen over de klare zee.

Als het donker werd, begonnen veelkleurige lampen te branden en 't scheepsvolk danste lustige dansen op het dek. De kleine meermin dacht aan den eersten keer, dat zij boven de zee opsteeg en dezelfde pracht en vreugde gezien had, en zij dwarrelde mee in den dans, zwevende gelijk de zwaluw zweeft, wanneer zij vervolgd wordt, en allen rondom jubelden haar toe; nooit had zij zoo heerlijk gedanst! Het sneed haar in de teedere voeten gelijk scherpe messen, maar dat voelde zij niet; het sneed haar smartelijker in 't hart. Zij wist dat het de laatste avond was, dat zij *hem* zou zien, voor wien zij haar geslacht en haar huis had verlaten, hare schoone stem had gegeven en dagelijks oneindige kwalen geleden had, zonder dat hij eraan dacht. Het was de laatste nacht, dat zij dezelfde lucht ademde als hij, de diepe zee zag en den blauwen gesternden hemel. Een eeuwige nacht zonder gedachten of droomen verwachtte haar, die geene ziel had, geene kon krijgen. En alles was vreugd en lust op 't schip tot lang na middernacht: Zij lachte en danste met doodsgedachten in 't hart. De prins kuste zijne schoone bruid en zij speelde met zijn zwart haar, en arm in arm gingen zij ter rust in de prachtige tent.

Het werd stil en kalm op het schip. Alleen de stuurman stond aan het roer. De kleine meermin legde hare witte armen op den boord en zag naar 't Oosten, naar het morgenrood. De eerste zonnestraal, dat wist ze, moest haar dooden. Daar zag zij hare zusters uit de zee opstijgen; ze waren bleek als zij. Hunne lange, schoone haarlokken fladderden niet langer in den wind; zij waren afgesneden.

« Wij hebben ons haar aan de heks gegeven, opdat zij hulp zou brengen en dat gij dezen nacht niet zoudt sterven. Zij heeft ons een mes gegeven: hier is het! Ziet gij, hoe scherp? Eer de zon opgaat, moet gij het steken in 's prinsen hart, en als zijn warm bloed op uwe voeten spat, groeien zij weer samen tot eenen visschenstaart en gij wordt weer eene meermin, kunt tot ons nederdalen in 't water en uw driehonderd jaren leven, eer gij verandert in brak zeeschuim. Spoed u! Hij of gij moet sterven, eer de zon opgaat! Onze oude grootmoeder is zoo droevig, dat haar wit haar gevallen is, gelijk het onze is gevallen onder de schaar der heks. Dood den prins en kom terug! Spoed u! Ziet gij die roode streep aan den hemel? Binnen eenige minuten rijst de zon en gij moet sterven! » En zij slaakten eenen wonderdiepen zucht en zonken in de baren.

De kleine meermin trok het purperen tapijt van

de tent weg, en zij zag de schoone bruid slapen met haar hoofd aan 's prinsen borst, en zij boog neer, kuste hem op zijn schoon voorhoofd, zag naar den hemel, waar het morgenrood meer en meer schemerde, zag naar het scherp mes en vestigde weer de oogen op den prins, die in zijnen droom zijne bruid bij haren naam noemde. Zij alleen was in zijne gedachten en het mes beefde in der meermin hand, — maar dan wierp zij het wijd weg in de baren, die rood schenen, waar het viel. Het was alsof bloeddruppelen opborrelden uit het water. Nog eens zag zij met half duizeligen blik naar den prins, wierp zich van 't schip neer in de zee en voelde hoe haar lichaam zich in schuim oploste.

Nu steeg de zon uit de zee; hare stralen vielen zoo mild en warm op het doodkoude zeeschuim en de kleine meermin voelde, dat zij niet dood was. Zij zag de klare zon en boven over haar zweefden honderden doorzichtige, schoone schepsels. Zij kon door deze witte zeilen des schips zien en 's hemels roode wolken. Hunne stem was melodie, maar zoo hemelsch, dat geen menschelijk oor ze kon hooren, gelijk geen aardsch oog ze kon zien. Zonder vleugels zweefden zij door hunne eigene lichtheid in de lucht. De kleine meermin zag, dat zij een lichaam had gelijk het hunne en zich meer en meer uit het schuim verhief.

« Waar kom ik ? » zegde zij, en hare stem klonk gelijk die der andere wezens, zoo hemelsch, dat geen aardsch muziek het kon teruggeven.

« Bij de dochteren der lucht ! » antwoordden de anderen. « De meermin heeft geene onsterfelijke ziel, kan er nooit eene krijgen, tenzij zij de liefde eens menschen wint. Van eene vreemde macht hangt haar eeuwig leven af. De dochters der lucht hebben ook geene eeuwige ziel, maar zij kunnen er zich eene verwerven door hunne goede daden. Wij vliegen naar de warme landen, waar de lauwe pestlucht de menschen doodt; daar waaien wij verkooling. Wij spreiden der bloemen geur door de lucht en zenden verkwikking en genezing. Als wij drie honderd jaren lang hebben gestreefd om al het goede te doen, dat wij kunnen, dan krijgen wij eene onsterfelijke ziel en nemen deel aan 's menschen eeuwig geluk. Gij, arme, kleine meermin, hebt met heel uw hart gestreefd naar hetzelfde als wij. Gij hebt geleden en verdragen, u verheven tot de wereld der luchtgeesten. Nu kunt gij zelve, na driehonderd jaar goede werken, u eene onsterfelijke ziel verwerven. »

En de kleine meermin hief hare blanke armen op naar Gods zon, en voor de eerste maal, voelde zij tranen. — Op het schip was weer gerucht en leven. Zij zag den prins met zijne schoone bruid

naar haar zoeken. Weemoedig staarden zij op het spattend schuim, alsof zij wisten dat zij in de baren gesprongen was. Onzichtbaar kuste zij het voorhoofd der bruid, glimlachte tegen hem en steeg met de andere luchtkinderen omhoog op eene roze-roode wolk, die zeilde in de lucht.

ANDERSEN.

Christophorus.

DAAR was eens een reus die een heiden was, en hij was zoo groot en zoo sterk, dat hij verschrikkelijk was om aan te zien. Hij leefde in het land van Chanaän, bij eenen koning, maar hij kreeg in 't gedacht, den grootsten koning der wereld te gaan dienen. Hij kwam dan aan het hof van eenen koning, die, zegde men, zijns gelijken op aarde niet had, en deze koning zag Christophorus met blijdschap aankomen en liet hem bij zich wonen. Doch het gebeurde dat een goochelaar eens voor den koning een lied zong, waarin hij dikwijls van den duivel sprak. En telkenmaal dat van den duivel gesproken werd, maakte de koning, die christen was, een kruisteeken. Dit verwonderde Christophorus en hij vroeg aan den koning wat hij daar deed. De koning wilde eerst niet antwoorden, maar Christophorus zegde : — « Als ge 't mij niet wilt

zeggen, zal ik niet langer bij u blijven. » De koning zegde hem dan : « Iederen keer, dat ik den duivel hoor noemen, maak ik het kruisteeken, uit vrees dat hij mij overwinne en kwaad doe. »

Toen zeide Christophorus : « Als ge bang zijt van den duivel, is 't een teeken dat hij machtiger is dan gij. Ik blijf dan niet langer in uwen dienst, maar ga den duivel opzoeken en hem tot meester nemen. » En hij vertrok. En daar hij eene groote woestijn overging, kwam hem eene talrijke bende soldaten tegen, en aan hun hoofd stond een schrikkelijke man, afgrijselijk om zien, die hem vroeg waar hij naartoe ging. — « Ik ga naar den duivel zoeken, » antwoordde Christophorus, « ik wil hem dienen en tot meester erkennen. » — « Ik ben degene, dien gij zoekt, » hernam deze man, en Christophorus was heel blij en erkende den duivel voor zijnen eeuwigen meester. Doch terwijl zij samen gingen, kwamen zij daar op eenen hoek een kruis tegen. En zoodra de duivel dat zag, nam hij de vlucht en deed eenen grooten omweg door moeilijke streken, vooraleer op den hoogen weg te durven wederkomen. En Christophorus, dit ziende, was heel verwonderd en vroeg hem waarom hij dat deed. In 't eerste wilde de duivel niet antwoorden, maar Christophorus zeide : « Als ge 't niet wilt zeggen, zal ik u verlaten. » Toen zegde de duivel : « 't Is

op dat kruis, dat Jezus-Christus gestorven is en als ik het zie, dan begin ik te beven en ik moet vluchten. »

Christophorus hernam : — « Als ge bang zijt van dien Jezus-Christus, moet hij machtiger zijn dan gij. Ik heb dan vruchteloos gearbeid tot hiertoe en heb den machtigsten koning dezer wereld nog niet gevonden. Ik ga op zoek naar Jezus-Christus. » En hij verliet den duivel en zette zich op weg om Jezus-Christus te vinden. En nadat hij lang gezocht had, vond hij eindelijk eenen kluizenaar, die hem onderwees in de punten van 't geloof. Doch de kluizenaar zegde hem : « Deze koning, dien gij zoekt te dienen, zal van u vragen, dat ge dikwijls vast. » Christophorus antwoordde : « Iets anders moet hij gebieden, want dat wil ik niet doen. » En de kluizenaar hernam : « Hij zal ook willen, dat ge dikwijls bidt. » En Christophorus antwoordde weer : « Dat kan ik niet, en voor zoo eenen dienst ben ik niet goed. » Toen zeide de kluizenaar : « Kent gij dezen stroom niet, waar vele menschen verdrinken, die zoeken over te gaan ? » — « Ik ken hem wel, » zei Christophorus. En de kluizenaar sprak : « Gij zijt groot van gestalte en sterk van leden, indien gij op den oever van dien stroom gingt wonen, en de reizigers overdroegt, zoudt gij iets doen dat aangenaam is aan Jezus-

Christus, dien gij wilt dienen, en misschien zoudt gij hem leeren kennen. » En Christophorus antwoordde : — « Dat is een dienst, die mij aanstaat. Ik beloof u te doen wat ge daar zegt. » En hij ging bij dien stroom, en bouwde er zijn verblijf, en hij zette gedurig de reizigers over, bij middel van eenen stok, waarop hij steunde in het water. En na vele dagen, daar hij eens aan 't rusten was in zijn huis, hoorde hij de stem van een kind, die hem riep en zegde : « Christophorus, kom buiten en zet mij over ! » Hij ging buiten, maar vond niemand en keerde terug in huis. Toen hoorde hij weer dezelfde stem en dezelfde woorden, maar buiten gekomen, vond hij weer niemand. Eene derde maal geroepen zijnde, vond hij een kind dat hem bad om over 't water gezet te worden. Christophorus nam het kind op zijne schouders, pakte zijnen stok en ging in den stroom. Maar 't water kwam altijd hooger en hooger en het kind woog altijd zwaarder en zwaarder, zoodat Christophorus bang werd en groote moeite had om uit het water te komen. Eindelijk was hij toch aan den overkant, en als hij het kind op den oever gezet had, zegde hij : « Gij hebt mij in groot gevaar gebracht, kind, want gij woogt zoo zwaar, dat ik de gansche wereld op mijne schouders dacht te dragen. » Toen zegde het kind : « Verwonder u niet, Christophorus, want gij

hadt niet alleen op uwe schouders de gansche wereld, maar zelfs deze, die de wereld heeft geschapen. Ik ben Jezus-Christus, voor wien gij dezen liefdedienst hebt ondernomen. En tot teeken van mijn woord, plant uwen stok in het zand en morgen zult gij zien, dat hij bladeren en bloemen draagt. » Christophorus plantte zijnen stok en den anderen dag was hij een palmboom geworden en droeg vruchten. Het is zoo dat Christus zich aan den heidschen reus veropenbaarde, en sedert droeg hij den naam van Christophorus, hetgeen beteekent Christus-drager.

DE GULDEN LEGENDE.

De Schaal.

I.

ALS de brave kindekens slapen, staat de engel Gods aan hunne zij en bezieet ze in hunnen droom. Dikwijls ook doet hij de oogen van die kleinen open voor de andere wereld en dan zien zij wondere dingen, die door groote menschen nimmer aanschouwd worden. Zoo waakte eens een engel bij de wieg van een wichtje, en toen het goed in slaap was, raakte de hemelsche geest het aan en eensklaps bevond het zich in de ontzaglijke tegenwoordigheid van God.

De Heer zat op zijnen troon. Rond Hem stonden Maria, Jozef, ontelbare heiligen en engelen en voor den rechterstoel bevond zich een mensch, die daar even gestorven was en dien men nu oordeelen ging. Een weegschaal was voor hem gehangen. Op ieder blad mochten goede en kwade geesten de goede en

kwade daden van den afgestorvene brengen, maar een der zijden bleef gansch leeg, terwijl op de andere afzichtelijke duivels bezig waren heele vrachten op te stapelen.

Het koude zweet perelde op het gelaat des zondaars. Hij vaagde het af, maar het brak weer uit, naarmate dat de schaal van 't kwaad altijd dieper, dieper daalde en de schaal van 't goed gansch ledig bleef. Reeds raakte het bijna tot aan den grond. De Rechter blikte in 't ronde, hief zijnen arm op en vroeg met eene stem, die rolde gelijk donder door de dreunende hemelshallen : « Heeft niemand iets te leggen op die ledige schaal van 't goed ? » Een ontzaggelijk stilzwijgen beantwoordde hem alleen. Op het gelaat des zondaars verscheen afgrijzen, vertwijfeling, onuitdrukkelijke nood en angst. De Rechter wachtte een oogenblik, en vroeg dan voor de tweede maal : « Heeft niemand iets te leggen in die ledige schaal van 't goed ? » Nogmaals klonk zijne stem in de sidderende ruimte, zonder een echo te verwekken. Nogmaals groeiden op het gelaat des zondaars de teekens van afgrijzen en wanhoop. In zijnen nood, wierp hij eenen blik op Maria. Deze hield den rechterarm terug, die reeds tot vonnissen nederviel, en smeekte haren Zoon om slechts nog éénmaal te verzoeken. Jezus willigde het gebod zijner Moeder in en voor de derde maal

klonk het : « Zoo niemand iets kan leggen in de schaal van 't goed, zullen wij het vonnis vellen ! » De Rechter poosde. Dan zag men van achter zijne gezellen den engelbewaarder des zondaars te voorschijn komen. Hij beefde zoodanig dat zijne pennen, als bladeren in een dwarrelwind, van hem afvlogen. Zijn aanschijn bedekte hij met zijne vleugelen ; in zijne hand droeg hij iets dat glinsterde gelijk eene parel of een waterdruppel. Diep boog hij voor de majesteit van God en zegde dan met eene stem, die bijna onhoorbaar was : « Heer, het is haast niets, wat ik heb kunnen vinden. Nochtans mag ik verzoeken het in de schaal te leggen ? » De Heer wenkte zijne toestemming, terwijl de Moeder Gods onbemerkt het engeltje moed in 't hart fluisterde.

Toen richtte hij zich naar de weegschaal en liet op den ledigen kant vallen den druppel, dien hij in de hand hield. Onmiddellijk vloog de andere kant naar omhoog en vrachten, lasten, gewichten, alles wat de booze geesten opeen gestapeld hadden, tuimelde met daverend geluid van de schaal en zonk tot in 't diepste der hel.

« Heb moed, mijn zoon, » sprak de bermhertige stem des Zaligmakers, « die druppel heeft u gered. »

« Engeltje, » fluisterde het slapend wichtje, dat onzichtbaar dit tooneel bijwoonde, « wat is het, dat uw gezelschap in de schaal heeft gelegd ? »

En de engel, nederbuigende, suisde zacht :

« Een traan ! »

II.

« Engeltje, » zegde het wichtje den anderen dag, als het goed in slaap lag, « laat mij nog eens den rechterstoel Gods zien ! »

De engel stemde toe, en nogmaals mocht het wichtje onzichtbaar de hemelshallen binnentreden, maar ditmaal scheen overal vreugde en blijde verwachting te heerschen. Een kind stond voor den troon des Allerhoogsten ; het was een arm kreupel jongskén, dat zijn levenlang op krukken had gegaan. Voor hem, gelijk voor den zondaar, hing de schrikkelijke weegschaal, maar vruchteloos poogden de booze geesten iets op den slechten kant te leggen. Hij daalde bijna niet, al kwamen zij af met eenige klagende woorden, die het jongskén tijdens zijne langdurige ziekte had laten ontsnappen.

Opeens verscheen de schutsengel van den kleine. In zijne armen droeg hij zulk eene menigte rozen, dat hij ze bijna niet houden kon. Zij vielen van zijne handen, over zijne mouwen, in zijne vlerken, en toen hij deze geurige vracht in de schaal van 't goed neerwierp, werd de gansche hemel er door vermeid en verblijd. Het wichtje hief zijne oogen tot Maria en zag hoe zij glimlachte en bloosde van

geluk. terwijl de engel Gabriël, die haar nimmer verlaat, de bloemen opnam en ze haar aanbood. Op hare beurt, droeg de Hemelkoningin die rozen naar haren goddelijken Zoon, en deze, het kreupel kindken aan zijn hart drukkend, verwelkomde het in de vreugde des hémels.

Het wichtje bezag zijnen engel om uitleg over dit tooneel te vernemen en de zuivere geest, zich buigende, fluisterde :

« Gij moet weten, dat dit kind, tijdens zijne ziekte, geene andere vreugd kende, dan de greintjes van zijnen rozenkrans door zijne magere vingers te laten glijden. Het zijn al die Wees-gegroeten die nu tot rozen ontloken zijn en den hemel verblijden. Eeuwig zullen zij bloeien in de tegenwoordigheid van God en van de mystieke Roos, Maria ! »

Het wichtje meende te antwoorden, maar reeds was men bezig met een andere ziel te vonnissen en het wilde niets van dit tooneel laten ontsnappen. Eene maagd was voor den rechterstoel verschenen. In haar aardsch leven, had zij zich den dienste des Heeren willen toewijden, maar de engel des Doods had haar gemaaid vooraleer zij haar besluit ten uitvoer kon brengen ; en nu stond zij daar haar vonnis af te wachten. Al hare goede inzichten, edele verlangens en vooruitzichten lagen op de schaal van 't goed, maar aan den anderen kant kwamen

de booze geesten zwaar beladen en wierpen gewicht op gewicht neer. Ongelukkig voor hen, hadden deze nauwelijks de schaal geraakt of zij kregen vleugelen en vlogen in gedaanten van vogelen al zingend de lucht in.

« Wat is dat nu ? » vroeg het wichtje verwonderd.

« De duivel is gefopt, » lachte het engeltje. « Dat is de eerste of de laatste keer niet. Hij meende dat al de natuurlijke genegenheden dezer maagd zondig waren en zag niet hoe zij alles bevleugelde door haar verlangen naar God en naar het hemelsche... Maar let op ! Daar komt nog iemand ! »

Inderdaad, een bejaarde grijsaard was de maagd opgevolgd. Het scheen het wichtje dat de schaal voor hem tot goud keerde ; maar nader kijkend, zag het dat de goede kant vol gulden zonnestralen lag.

Wederom gaf het zijne verwondering te kennen aan zijnen hemelschen beschermers en deze sprak onvermoeid :

« Deze grijsaard, kind, is een priester. Al zijne daden heeft hij in het goud der liefde hervormd en herschapen ; daarom schijnen zij als onsterfelijke zonnestralen. Hetgeen zoo glinstert en prijkt, zijn al zijne missen, al zijne aalmoezen, al zijne woorden en werken, die hij als vertegenwoordiger Gods

op aarde verrichtte. Straks zult ge ze zien smelten met de onsterfelijke stralen der eeuwige Liefdezou ! »

III.

« Engeltje, » zei het kind, « het gaat alles zoo gemakkelijk ; daar is geene aardigheid bij. Ik zou gaarne weder eenen zondaar zien. »

Alsof zijne woorden waren gehoord geweest, trad juist voor den rechterstoel des Allerhoogsten eene bevende vrouw. Bleek, bevroesd, met hangend haar en smeeke houding, dierf zij niet knielen voor den Zaligmaker, noch de oogen opheffen ; maar zij sidderde zichtbaar bij elk gewicht dat in de schaal van 't kwaad werd geworpen. Vlijtig kwamen de duiveltjes aangeloopt en droegen ontzaggelijke lasten, alsof het kinderspel ware, in hunnen ijver en hunne hoop om die ziel te winnen.

Reeds, gelijk den eersten keer, had tot tweemaal toe de Rechter vruchteloos eenen oproep gedaan om stof te vinden tot bermhertigheid. Het stilzwijgen beantwoordde Hem alleen, en de booze geesten juichten en jubelden, zich zeker wanende van de zegepraal. Dan eindelijk, toen de derde bezwering weerklonk, zag men een engel te voorschijn komen, dragende een glas koud water. De zondares had dit eens op de aarde aan eenen arme

geschonken. Het woord des Zaligmakers bleef waar, want dit nietig geschenk woog zwaarder in de weegschaal dan de lasten en gewichten, die de booze geesten met zooveel moeite hadden aangeslenterd. Dit ziende, begonnen zij te tieren en te razen, en het leger der engelen al knarsetandend in 't gezicht te roepen:

« Wat is toch een glas water? »

En als een hemelsche melodie, klonk het aan den anderen kant uit den mond der engelen:

« De prijs des hemels, als het in Christus' naam wordt gegeven! » (1)

(1) Mre Gerbet.

Het oude Huis.

DAAR stond eens in eene straat, een oud, oud huis, dat bijna driehonderd jaren telde. Dat kon men lezen op eenen balk, waar het jaartal ingesneden was, tusschen tulpen en hopranken. Daar stonden heele verzen, in de spelling van oude tijden, en boven ieder venster, was er in den balk een aangezicht gesneden, dat grijsde. De eene verdieping stak een heel eind uit over de andere, en vlak onder 't dak, was eene looden goot met een drakenkop. Het regenwater moest uit den muil loopen, maar het liep door den buik, want er was een gat in de goot.

Al de andere huizen in de straat waren zoo nieuw en zoo net, met groote ruiten en effen muren. Men kon genoeg zien, dat ze niets gemeens wilden hebben met het oude huis. Zij dachten ook: « Hoe lang zal die barak hier de straat nog beder-

ven ! De kroonlijst steekt zoo uit, dat niemand door onze vensters kan zien, wat er aan dezen kant gebeurt. De trap is zoo breed als die van een kasteel, en zoo hoog als een kerktoeren. De ijzeren leuning ziet er juist uit als de omheining van een ouden grafkelder met hare koperen bollen. Waar trekt dat toch op ! »

Aan den overkant, vanvoor in de straat, waren ook nieuwe en nette huizen, en die dachten gelijk de andere, maar voor 't venster van een dier huizen zat een kleine jongen, met frissche, roode kaken, en klare oogen. Hij zag waarlijk het oude huis nog liefst, zoo in zonneschijn als in maneschijn. En kreeg hij den muur daarover in 't oog, waar de kalk was afgevallen, dan meende hij daar de wonderbaarste beelden te ontdekken, juist gelijk die bestonden in de voormalige straten, met hunne trappen, kroonlijsten en spitse gevels. Soldaten zag hij met hellebaarden, en dakgoten die rondliepen gelijk draken en lintwormen. — Dat was nu waarlijk een huis om te bezien ! Nu, daarin woonde een oude man, die een korte broek droeg, een frak had met groote koperen knoppen en een pruik, een echte pruik ! Iederen morgen kwam er bij hem een oude knecht, die alles opschikte en boodschappen ging doen ; anders was de oude man met de korte broek gansch alleen in het oude huis. Somwijlen kwam

hij aan het venster en zag buiten, en de kleine jongen knikte hem toe, en de oude man knikte tegen, en zoo waren zij bekenden, en zoo waren zij vrienden, ofschoon zij nooit met elkander gesproken hadden ; maar dat gaf toch niets !

De kleine jongen hoorde zijne ouders zeggen : « De oude man daarover heeft het in 't geheel niet slecht, maar hij is zoo schrikkelijk alleen ! »

Den volgenden Zondag pakte de kleine jongen iets en wikkelde het in een stuk papier, ging beneden in de poort op wacht staan, en als de knecht die de boodschappen deed, voorbij kwam, zegde hij : « Luister ! Wilt ge dat voor mij aan den ouden man brengen ? Ik heb twee tinsoldaten ; hier is er een van. Hij mag dien hebben, want ik weet, dat hij toch zoo alleen is. »

En de oude knecht zag er gansch verheugd uit, knikte en bracht den tinnen soldaat in het oude huis. Later kwam de boodschap, of de kleine jongen geen lust had, om daarover te komen een bezoek brengen, en hij kreeg verlof van zijne ouders, en zoo ging hij naar het oude huis.

En de koperen bollen op de leuning van den trap blonken veel meer dan anders. Men zou geloofd hebben dat ze gepolijst waren om den bezoeker eer aan te doen, en het was of de uitgesneden trompetters — want daar waren trompetters uitge-

sneden op de deur, die tusschen de tulpen stonden, — uit alle krachten bliezen. Daarom zagen hunne kaken er veel dikker uit. Ja, zij bliezen : « Taratata ! De kleine jongen komt ! Taratata ! » en dan ging de deur open. De heele gang was behangen met oude portretten, ridders in harnassen en vrouwen in zijden kleederen ; en de harnassen rammelden en de zijden kleederen ruischten. — En dan kwam er een trap, die een groot eind omhoog liep en een klein eindeken naar beneên, — zoo kwam men op een balkon, dat er echt bouwvallig uitzag, met drie groote gaten en lange spleten : maar daar schoot overal gras en loof uit ; want het geheele balkon, huis en muren, was begroeid met zooveel groen, dat het er gelijk een hof uitzag, alhoewel het maar een balkon was. Hier stonden oude bloempotten, die gezichten hadden en ezelsooren. De bloemen groeiden gelijk zij wilden. De eene pot was overgroeid met ginoffelen, of liever met het groen daarvan, scheut op scheut, en gansch duidelijk zegden deze : « De lucht heeft mij gestreeld, de zon heeft mij gekust en mij eene kleine bloem op Zondag beloofd, een kleine bloem op Zondag ! »

En dan kwamen zij binnen in de kamer, waar de muren met varkensleër overtrokken waren, en daarop stonden gouden bloemen gedrukt :

« Verguldsel vergaat,
Maar varkensleër bestaat ! »

zeiden de muren.

En daar stonden leunstoelen zoo hoog van rug, zoo uitgesneden en met zulke breede armen op beide zijden. « Zit neer ! Zit neer ! » riepen ze. « Oei ! wat voel ik ineens voor een geknaag ! Nu krijg ik nog de jicht gelijk de oude kast ! De jicht in den rug ? Oei ! »

En dan kwam de kleine jongen binnen in de kamer met de kroonlijst, waar de oude man zat.

« Wel bedankt voor den tinsoldaat, mijn kleine vriend ! » zei de oude man. « En ook omdat ge tot mij gekomen zijt ! »

« Dank ! Dank ! » of « Krak ! Krak ! » zegden al de meubelen, die met zoovelen waren, dat ze haast elkander in den weg stonden om den kleinen jongen te zien.

En midden op den muur, hing eene schilderij met eene liefelijke dame, zoo jong, zoo blij, maar gekleed gelijk in den ouden tijd, met gepoederd haar en kleederen die stijf stonden. Zij zegde noch « Dank ! » noch « Krak ! » maar blikte met hare milde oogen op den kleinen jongen, die aanstonds vroeg aan den ouden man : « Waar hebt gij die gehaald ? »

« Eertijds bij den uitdrager, » zegde de oude

man. « Daar hangen zoo velen van die beelden. Niemand kende ze of bekommerde er zich om, want die personen zijn allemaal begraven; maar in den ouden tijd, heb ik ze gekend en nu is 't een half-honderd jaar dat zij dood en vergeten is. » En onder de schilderij, hing achter glas een tuil verslenste bloemen; die waren ook een half-honderd jaar verslenst, zoo oud zagen ze er uit. En de slinger van de groote horloge ging heen en weer, en de wijzers draaiden en al de dingen in de kamer werden ouder en ouder, maar dat merkten zij niet.

« Zij zeggen thuis, » zegde 't jongskén, « dat ge zoo schrikkelijk alleen zijt. »

« O! » zeide hij, « de oude gedachten, met wat zij medebrengen, komen mij bezoeken, en nu komt gij ook. — Ik heb niet te klagen! »

En dan nam hij van een schab een boek met beeldekens. Daar waren heel lange optochten, de wonderlijkste rijtuigen, zooals men ze hedendaags niet meer ziet, soldaten gelijk klaverboeren en burgers met waaiende vaandels. De kleermakers hadden er eene met een schaar, die door twee leeuwen werd vastgehouden. De schoenmakers hadden geene schoenen op de hunne, maar een arend, die twee hoofden had, want de schoenmakers moeten alles dubbel hebben, opdat ze zouden kunnen zeggen: « Dat is een paar! » Ja, dat was een beeldekensboek!

En de oude man ging in de andere kamer om konfituur te halen, appelen en noten. Het was er waarlijk prachtig in het oude huis.

« Ik kan het niet uithouden! » zegde de tinsoldaad, die op het koffer stond. « Hier is het zoo eenzaam en zoo triestig! Neen, als men het familieleven gewoon is, kan men zich hier niet gewennen. — Ik kan het niet uithouden! De dag is zoo lang en de avond is nog langer! Hier is 't in geheel niet, zooals daarover bij u, waar uw vader en uwe moeder zoo vroolijk spraken, en waar gij en al de lieve kinderen zoo 'n heerlijk leven maaktet. Ei! wat is het toch eenzaam bij den ouden man! Denkt gij, dat hij kussen krijgt? Denkt gij, dat hij vriendelijke blikken krijgt of een kerstboom? Hij krijgt niets, dan een graf! — Ik kan het niet uithouden! »

« Ge moet het niet zoo treurig opnemen, » zegde het jongskén, « mij dunkt, dat alles zoo schoon hier is! En al de oude gedachten, met wat zij meebrengen, komen hem immers bezoeken. »

« Ja, die zie ik niet en die ken ik niet, » zegde de tinnen soldaat. « Ik kan het niet uithouden! »

« Ge moet toch! » zegde de kleine jongen.

En de oude man kwam met het vroolijkste gezicht, de zoetste konfituren, appelen en noten, en dan dacht het jongskén niet meer aan den tinnen soldaat.

Gelukkig en verheugd kwam de kleine jongen thuis. En de dagen gingen om, en de weken gingen om, en daar werd geknikt naar het oude huis en van het oude huis, en dan ging de kleine jongen er weer naartoe.

En de uitgesnedene trompetters bliezen : « Taratata ! daar is de kleine jongen ! Taratata ! » En de zwaarden en de wapenrustingen op de ridderbeelden rammelden, en de zijden kleederen ruischten, het varkensleër sprak en de oude stoelen hadden de jicht in den rug : Ei ! Het was percies gelijk de eerste maal, want daarover was de eene dag gelijk de andere en het eene uur ook gelijk het andere.

« Ik kan het niet uithouden ! » zeide de tinnen soldaat. « Ik heb tin geweend ! Hier is het te tries-tig ! Laat mij liever naar den oorlog gaan en armen en beenen verliezen ! Dat is toch eene verandering. Ik kan het niet uithouden ! — Nu weet ik wat het is, bezoek te hebben van zijne oude gedachten, met hetgeen zij meebrengen. Ik heb bezoek gehad van de mijne, en ge moogt gelooven, dat dit geen plezier is op den duur. Ik was er dicht bij, neer te springen van het koffer. Allen daarover in uw huis zag ik zoo duidelijk, alsof ge werkelijk hier waart. Zeg mij iets van de kleine Maria, en hoe mijn kameraad het heeft, de andere tinsoldaat ? Die is toch nog gelukkig ! Ik kan het niet uithouden ! »

« Gij zijt weggegeven, » zegde de kleine jongen, « ge moet blijven. Verstaat ge dat zelf niet uit uw eigen ? »

En de oude man kwam met eene schuif, waar van alles in was, blanketsel-pottekens en balsemdoozen en oude kaarten, zoo groot en zoo verguld, gelijk men ze nu nooit meer ziet. En daar werden groote schuiven geopend en de klavecimbel werd geopend ; die was met een landschap van binnen op 't deksel, en die klonk zoo heesch, als de oude man er op speelde. En dan neuriede hij een liedje.

« Ja, dat kon zij zingen ! » zegde hij en hij wenkte naar 't portret, dat hij bij den uitdrager gekocht had, en den ouden man zijne oogen, zij blonken zoo klaar !

« Ik trek naar den oorlog ! Ik trek naar den oorlog ! » riep de tinsoldaat zoo hard hij kon, en hij stortte neer, vlak op den vloer.

Ja, waar bleef hij nu ? De oude man zocht, de kleine jongen zocht, weg was hij en weg bleef hij. « Ik zal hem wel vinden ! » zegde de oude, maar hij vond hem nooit. De vloer had te veel openingen en spleten. De tinsoldaat was tusschen eene spleet gevallen en daar lag hij in een open graf.

En de dag ging om en de kleine jongen ging naar huis, en de week ging om en daar gingen verschillende weken om. De vensters waren gansch

bevrozen. De kleine jongen moest erop ademen om een piephol te maken, waardoor hij het oude huis kon zien. Er was sneeuw gevlogen in al de krullen en opschriften; zij lag met hoopen op den trap, alsof er niemand in huis was, en daar was ook niemand in huis: de oude man was dood.

's Avonds hield een wagen stil aan het huis, en daarin droeg men hem in zijne kist. Hij moest buiten op het land in zijn graf gaan liggen. Daar reed hij nu naartoe, maar niemand volgde; al zijne vrienden waren immers dood? En de kleine jongen zond hem op zijne vingeren een kus achterna, toen hij wegreed.

Eenige dagen later werd er verkooping gehouden in het oude huis, en de kleine jongen zag van zijn venster, hoe men alles wegdroeg: de oude ridders en de oude dames, de bloempotten met lange ooren, de oude stoelen en de oude kasten. Het eene ging hier en het andere ging daar. Haar portret, dat bij den uitdrager was gekocht, kwam bij den uitdrager terug en daar hing het voortaan, want niemand kende ze meer en niemand bekreunde zich om het oude beeld.

In 't voorjaar brak men het huis af, want het was eene barak, zegden de menschen. Men kon van de straat tot in de kamer zien, op het varkensleëren behangsel, dat gescheurd werd en afgerukt. En het

groen op het balkon hing verwilderd langs de afvallende balken. En dan werd alles opgeruimd. « Eindelijk! » zegden de naburige huizen

En er werd een schoon huis gebouwd, met groote vensters en witte, effen muren; maar vanvoor, waar eigenlijk het oude huis had gestaan, plantte men een kleinen hof en op den muur daarnevens groeiden wilde wijngaardranken. Vóór den hof kwam een groot ijzeren hek met eene ijzeren poort, die er statig uitzagen. De menschen stonden stil en keken daarin. En de musschen zetten zich met twintig gelijk op de wijngaardranken, babbelden met elkander, zoo goed zij konden, maar dat was niet van het oude huis, want dat konden zij zich niet herinneren. Het was zoovele jaren geleden, dat de kleine jongen reeds tot eenen man opgegroeid was, ja, een degelijk man, waar zijne ouders plezier van hadden, en hij was juist getrouwd en was komen wonen, met zijn vrouwken, in het huis hier, waar de hof was. En hij stond daar bij haar, terwijl zij eene veldbloem plantte, die zij zoo net vond. Zij plantte deze met hare kleine hand en drukte de aarde er op met hare vingeren. Ei! wat was dat? Zij stak zich. Daar lag iets puntigs in de weeke aarde.

Dat was, — ja, denkt eens! — dat was de

tinsoldaat, hij, die was weg gebleven bij den ouden man, en was gesleurd en besmeurd geweest, onder puinen en gruis, en eindelijk vele jaren in de aarde had gelegen.

En de jonge vrouw vaagde den soldaat af, eerst met een groen blad en dan met haren fijnen zakdoek, die zulk een heerlijken geur had! En het was voor den tinsoldaat alsof hij ontwaakte uit eenen slaap.

« Laat hem eens zien! » zegde de jonge man, lachte en schudde het hoofd. « Neen, dat kan hij niet zijn, maar hij herinnert mij aan de historie van een tinsoldaat, dien ik had als ik een jongsen was. » En dan vertelde hij aan zijne vrouw van het oude huis, en den ouden man, en den tinsoldaat, dien hij hem gezonden had, omdat hij zoo schrikkelijk alleen was. En hij vertelde zoo nauwkeurig alsof hij het nog zag, zoodat de jonge vrouw tranen in hare oogen kreeg voor het oude huis en den ouden man.

« Het kan toch zijn, dat het dezelfde tinsoldaat is, » zegde zij, « ik zal hem bewaren tot aandenken aan al wat ge mij verteld hebt. Maar kunt ge mij 't graf van den ouden man wijzen? »

« Neen, dat ken ik niet! » zeide hij, « en niemand kent dat. Al zijne vrienden waren dood; niemand droeg er zorg voor en ik was immers een kleine jongen? »

« Wat moet hij het toch schrikkelijk eenzaam gehad hebben! » zegde zij.

« Schrikkelijk eenzaam! » zegde de tinsoldaat, « maar schoon is het, niet vergeten te worden. »

ANDERSEN.

De Witte Roos.

EENS, kinderen, leefde er een rijke koning en die had een lief, lief zoontje, met goud gekroezeld haar en een kroontje daarop. En dat koningskindje kreeg allerhande schoone dingen, speelgoed, lekker, al wat ge denken kunt.

Eens ging er de vader mee uitrijden en na lang gereden te hebben, kwamen zij in eenen grooten hof. Daar was alles schoon en prachtig. De boomen droegen diamanten vruchten en de beekjes waren vol paarden en goud, maar daar groeide geen enkele bloem. En het kindje zei toen:

« Vader lief, wat is dat schoon hier! Maar waarom zie ik geene bloemen? »

De koning antwoordde niet. Hij nam zijn zoontje bij de hand en geleidde het door lange, lange, kromme wegen tot vóór eene witte poort. Deze ging vanzelf open, en ziet! zij waren in een rond

gevloerd plaatsken, en in 't midden verhief zich eene schoone, sneeuwitte roos. Het koningskindje sprong op van blijdschap, toen de koning hem zegde, dat deze bloem voor hem was. Het bedankte zijnen vader wel honderdmaal. Deze had kinderen in den hof aangesteld om de bloem op te passen. Het koningskindje gaf hun alle soorten geschenken, zóó blij was het, en iederen keer dat het de schoone roos kwam bezoeken, beloofde het rijkelijk de kinderen, die in den schoonen hof reeds zoo gelukkig woonden. Maar die ondankbare kleinen waren haast moe het bloemeken op te passen, al wisten zij ook dat hun meester op de wereld niets kostbaarder bezat. Zij begonnen den ganschen dag in spel en vermaken over te brengen, en lieten de arme roos op haren stengel verdorren. Ziet eens, kinderen, hoe leelijk dat is van lui te zijn! Eh wel, op zekeren dag kwam het koningskindje met zijnen vader de bloem bezoeken, maar wat vonden zij? De lieve bloem was dood! Dan schoot de koning in zulken schrikkelijken toorn, dat hij gebod al de kinderen te geeselen, totdat zij stierven.

Reeds bracht men de roeden aan en meende met een der jongskens te beginnen, toen het koningskindje in allerhaast zijn jaksken uittrok en den blooten rug aan de roeden bood. En ziet! die vielen geweldig neer en het bloed spatte in de

hoogte. Ja, maar opeens viel er een druppeltje van op de verslenste roos en die werd aanstonds frisch geurig als te voren. De koning omhelsde zijn zoon-
tje met liefde, en sprak dan tot de andere jongens :

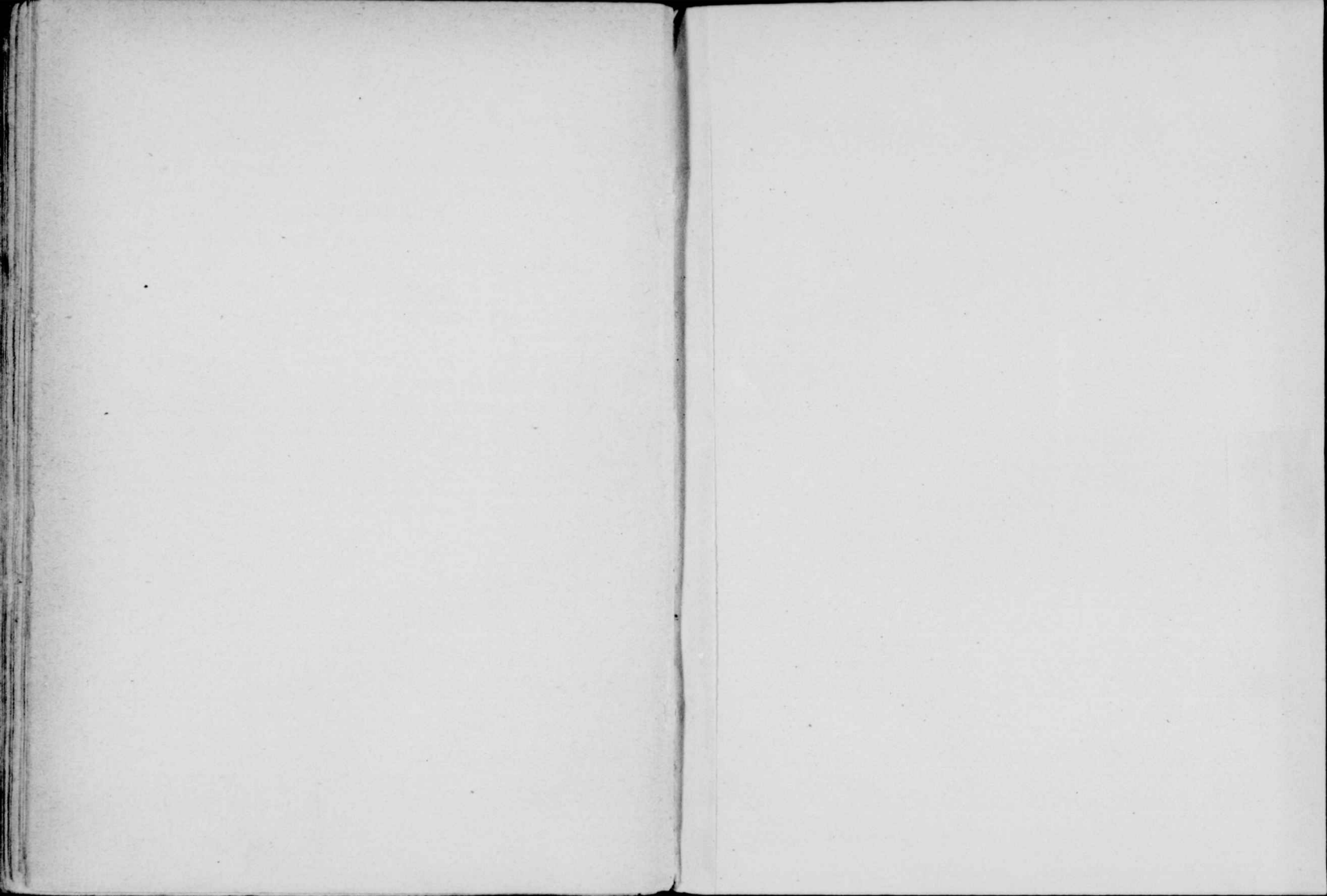
« Vermits mijn zoon u zoo gaarne ziet, wil ik u sparen. De roos zal ik in *mijnen* hof laten verplanten en gij allen, kinderen, wordt tot den dienst van mijnen zoon aangesteld. Dient gij hem trouw gedurende eenige jaren, dan zal ik u eeuwig bij hem en bij de bloem in mijnen hof laten wonen.»

— En zoo eindigt de geschiedenis der roos, die Onze-Lieve-Heer, gelijk het geluk, verplant heeft van de aardsche dreven naar de eeuwige woonstede.

M. E. BELPAIRE.

INHOUDSTAFEL

	Bladz.
De Wolf en de zeven Geitekens	7
De standvastige Tinsoldaat	12
Doornroosje	20
Het Herderinneken en de Schouwvager	26
Godelieve	35
De Engel	40
Van het groot Mirakel dat Sint Franciscus deed als hij den aller- wreedsten wolf van Gubbio bekeerde	45
Broederken en Zusterken	52
Hoe Sint Franciscus de wilde tortelduiven tam maakte	63
Hoe Sint Franciscus met broeder Leo op weg zijnde, hem ver- klaarde wat de volmaakte vreugd uitmaakt	65
Het kleine Meisje met de Solferstekken	69
Engeltjes	74
Het leelijke Eendvogeltje	85
De Sterrenguldens	101
De kleine Meermin	103
Christophorus	141
De Schaal	147
Het oude Huis	155
De witte Roos	168

NATIONALESTRAAT. 109

